

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิเคราะห์

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น ๕๓๕ ชุด เป็นแบบสอบถามของครู ๖๐ ชุด และของนักเรียน ๔๗๕ ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีการที่ได้วางไว้ในบทที่ ๓ ปรากฏผลของการวิจัยดังนี้

ครู

ข้อมูลพื้นฐาน

ประชากรที่เป็นครูสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒ ซึ่งมีจำนวน ๖๐ คนนั้น ได้จากจังหวัดต่างๆดังต่อไปนี้ คือ

จังหวัด	ครูชาย	ครูหญิง	รวม
นราธิวาส	๔	๑๒	๒๐
ปัตตานี	๔	๑๐	๑๔
ยะลา	๖	๔	๑๐
สตูล	๔	๓	๗

ประชากรดังกล่าวซึ่งเป็นชาย ๒๗ คน และหญิง ๓๓ คนนี้ ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คือร้อยละ ๔๔.๓๓ และมีผู้นับถือศาสนาอิสลามเพียงร้อยละ ๑.๖๗ ในคานงูมิลาเนาเคิม ครูกลุ่มใหญ่ร้อยละ ๔๓.๓๓ มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดที่ทำการสอนใน

ปัจจุบัน รองลงคือร้อยละ ๓๘.๓๓ อยู่ในเขตภาคใต้ ส่วนผู้ที่มิถุนิดำเนาเดิมอยู่ภาคอื่น ๆ นั้น มีเพียงร้อยละ ๑๘.๓๓ เท่านั้น

อายุของครูทั้ง ๖๐ คนนี้ ที่สูงสุดคือ ๔๘ ปี และต่ำสุด ๒๒ ปี อายุเฉลี่ยของครู คือ ๓๒.๕ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุ คือ ๕.๘

ในค่านวุฒิของครูนั้น แบ่งได้เป็น ๓ ระดับดังนี้คือ

ระดับปริญญาตรีรวม ๖ คน ได้แก่

อ.บ. ๑ คน

ก.ศ.บ. ๕ คน

ระดับ ป.ก.ศ. สูง หรือเทียบเท่ารวม ๔๘ คน ได้แก่

พ.ม. ๑๔ คน

ป.ก.ศ. สูง ๑๕ คน

ป.ม.ธ. ๗ คน

อนุปริญญา ก.ศ.บ.

๔ คน

ป.ว.ส. ๓ คน

ป.ม. ๒ คน

ระดับ ป.ก.ศ. หรือเทียบเท่า รวม ๕ คน ได้แก่

ป.ก.ศ. ๔ คน

ป.ป. ๑ คน

จังหวัดที่มีครูวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด คือ จังหวัดยะลา คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๓ ส่วนจังหวัดนครราชสีมาไม่มีครูวุฒิปริญญาตรีเลย

ในค่านประสบการณ์ในการสอนโดยทั่วไป ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนสูงสุด คือ ๒๗ ปี และต่ำสุดไม่ถึง ๑ ปี โดยเฉลี่ยแล้วครูทั้ง ๖๐ คน มีประสบการณ์ในการสอน ๘.๖ ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๖.๖ ส่วนในค่าประสมการณ์การสอนสังคมศึกษานั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาที่สูงที่สุดคือ ๒๖ ปี และต่ำสุดไม่ถึง ๑ ปี โดยเฉลี่ยแล้วครูทั้ง ๖๐ คน มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ๖.๑ ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ๕.๕

ครูที่สอนหมวดสังคมศึกษานั้น หากแบ่งแยกตามรายวิชาย่อยแล้วจะได้อีกดังนี้ คือ เป็นผู้ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยมากที่สุด คือ ร้อยละ ๖๑.๖๗ วิชาภูมิศาสตร์ร้อยละ ๖๐ วิชาประวัติศาสตร์ต่างประเทศร้อยละ ๔๘.๓๓ วิชาศีลธรรมร้อยละ ๔๓.๓๓ และจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๔๑.๐๗ เป็นผู้ที่สอนวิชาหน้าที่พลเมือง

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนทุกวิชาใน ๑ สัปดาห์ที่สูงที่สุดคือ ๓๐ ชั่วโมง และที่ต่ำที่สุด คือ ๑๒ ชั่วโมง เฉลี่ยแล้วครูสอน ๒๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนคือ ๓.๕ จำนวนชั่วโมงที่ครูสอนเฉพาะวิชาในหมวดสังคมศึกษาสูงสุด คือ ๒๔ ชั่วโมง และต่ำที่สุดคือ ๒ ชั่วโมง คิดเป็นชั่วโมงเฉลี่ยที่สอนวิชาสังคมศึกษา คือ ๑๒ ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของจำนวนชั่วโมงที่สอนสังคมศึกษาคือ ๕.๗

ครูทั้ง ๖๐ คนนี้ เป็นครูที่สอนเฉพาะวิชาในสังคมศึกษาเพียงร้อยละ ๒๖.๖๗ นอกจากนั้นเป็นผู้ที่สอนวิชาอื่น ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างชั่วโมงที่ครูสอนวิชาสังคมศึกษากับชั่วโมงที่สอนทุกวิชาใน ๑ สัปดาห์นั้นจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๑ ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชั่วโมงที่สอนสังคมศึกษากับชั่วโมงที่สอนทั้งหมด

ชั่วโมงสังคมศึกษา \ ชั่วโมงที่สอน	๒ - ๔	๕ - ๙	๑๐ - ๑๙	๒๐ - ๒๙	๓๐ - ๓๙	๔๐ - ๔๙	๕๐ - ๕๙	๖๐ - ๖๙	๗๐ - ๗๙	๘๐ - ๘๙	รวม
๒๓ - ๒๕								๒		๑	๓
๒๐ - ๒๒								๓			๓
๑๙ - ๑๙						๕		๒	๑		๘
๑๘ - ๑๖						๔		๑		๑	๖
๑๑ - ๑๓			๒		๑	๒		๔	๓	๓	๑๕
๘ - ๑๐					๑	๑		๒	๒		๖
๕ - ๙							๓	๑		๑	๖
๒ - ๔							๒	๓	๒	๑	๘

จากตารางที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าจำนวนชั่วโมงที่ครูสอนวิชาสังคมศึกษามากที่สุด คือ ระหว่าง ๑๑ - ๑๓ ชั่วโมง รองลงมาคือระหว่าง ๑๙ - ๑๙ ชั่วโมง และ ๒ - ๔ ชั่วโมง และมีครูเพียงส่วนน้อยที่สอนตั้งแต่ ๒๐ ชั่วโมงขึ้นไป นอกจากนี้ปรากฏว่า มีครูเพียง ๑๖ คนเท่านั้นที่สอนเฉพาะวิชาในหมวดสังคมศึกษา ส่วนครูที่สอนวิชาอื่นด้วยนั้นมีถึง ๔๔ คน สำหรับวิชาอื่น ๆ ที่ทำการสอนนั้นจะแสดงให้เห็นในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒

วิชาอื่น ๆ ที่ครูทำการสอนนอกจากวิชาสังคมศึกษา

วิชาที่สอน	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. คณิตศาสตร์	๓	๑๘.๗๕	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๒.๕๐	๒	๓๓.๓๓	๘	๑๘.๑๘
๒. วิทยาศาสตร์	-	๐	-	๐	๑	๑๒.๕๐	-	๐	๑	๒.๒๗
๓. ภาษาไทย	๘	๕๐.๐๐	๓	๒๑.๔๓	๓	๓๗.๕๐	๑	๑๖.๖๗	๑๕	๓๑.๘๒
๔. ภาษาอังกฤษ	๑	๖.๒๕	-	๐	-	๐	-	๐	๑	๒.๒๗
๕. ศิลปะ	๕	๓๑.๒๕	๗	๕๐.๐๐	๒	๒๕.๐๐	๓	๕๐.๐๐	๑๗	๓๘.๖๔
๖. พลศึกษา	๒	๑๒.๕๐	๑	๗.๑๔	-	๐	-	๐	๓	๖.๘๒
๗. ดูกเสือ	-	๐	-	๐	๑	๑๒.๕๐	๑	๑๖.๖๗	๒	๔.๕๔
๘. หัตถศึกษา	-	๐	๑	๗.๑๔	๑	๑๒.๕๐	-	๐	๒	๔.๕๔
๙. เกษตรศิลป์	๑	๖.๒๕	๑	๗.๑๔	-	๐	-	๐	๒	๔.๕๔

จากตารางที่ ๒ จะเห็นว่าในจำนวนครูที่สอนวิชาอื่น ๆ กวั้นั้น มีครูถึงร้อยละ ๓๘.๖๔ ที่สอนวิชาศิลปะ รองลงมาได้แก่ ครูสอนวิชาภาษาไทย ร้อยละ ๒๓.๓๓ และมีครูเพียงร้อยละ ๒.๒๗ ที่ทำการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ นอกจากวิชาในหมวดนี้

ในด้านการความสามารถในการใช้ภาษาอื่น ๆ นอกจากภาษาไทยทางราชการ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๗.๖๖ มีความสามารถในการใช้ภาษาบักขี้ไต และสามารถพูดภาษามลายูไคร้อยละ ๒๓.๓๓ และไม่มีผู้ใดสามารถใช้ภาษาจีนได้ ครูโดยทั่วไปคือร้อยละ ๔๑.๖๗ มีรายไค้พอใช้บ้าง ไม่พอบ้าง ครูร้อยละ ๓๘.๓๓ มีรายไค้พอใช้ และร้อยละ ๑๘.๓๓ มีรายไค้ไม่พอใช้ ส่วนที่มีรายไค้พอเก็บออกมาได้นั้น มีเพียงร้อยละ ๑.๖๗ สำหรับการหารายไค้พิเศษนอกจากงานสอนที่โรงเรียนนั้น ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๘๓.๓๓ ไม่มีรายไค้พิเศษใด ๆ หนึ่งที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น ทำสวน เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ มีร้อยละ ๑๑.๖๗ ส่วนผู้ที่สอนพิเศษเพื่อหารายไค้นั้นมีเพียงร้อยละ ๕ เท่านั้น เกี่ยวกับปัญหาในท้องถิ่นที่ทำการสอน ครูมีปัญหาคำในคำต่าง ๆ ดังจะแสดงให้เห็นต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๓

ปัญหาในท้องถิ่นที่ทำการสอน

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เศรษฐกิจ	๑๘	๕๐.๐๐	๑๕	๓๘.๕๕	๑๑	๓๘.๕๓	๖	๘๕.๓๓	๕๐	๘๓.๓๓
๒. ภัยธรรมชาติ	๒	๑๐.๐๐	๓	๓๖.๘๔	๕	๓๕.๓๓	—	๐	๑๐	๒๓.๓๓
๓. การคมนาคม	๖	๓๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๔	๒๘.๕๓	๓	๔๒.๘๖	๑๖	๓๑.๖๓
๔. การอนามัย	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๕๒	—	๐	๓	๔๒.๘๐	๑๓	๒๑.๖๓
๕. โจรผู้ร้าย	๓	๓๕.๐๐	๔	๔๒.๑๑	๔	๒๘.๕๓	—	๐	๑๑	๓๑.๖๓
๖. ฎาเป็นบังคับ										
จากผู้มีอิทธิพล	—	๐	๓	๑๕.๓๘	๒	๑๘.๒๘	—	๐	๕	๘.๓๓
๗. ไม่มีปัญหา	—	๐	—	๐	๒	๑๘.๒๘	—	๐	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๓ จะเห็นได้ว่าครูจำนวนถึงร้อยละ ๘๓.๓๓ ต้องประสบปัญหาในค้ำ เศรษฐกิจ ปัญหาที่ครูจำนวนรองลงมาประสบได้แก่ ปัญหาในค้ำ โจรผู้ร้ายและการคมนาคม ส่วนปัญหาที่มีน้อยที่สุดได้แก่ปัญหาเกี่ยวกับ การเป็นบังคับจากผู้มีอิทธิพล

เมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาในค้ำ ส่วนตัวกับอายุของครูแล้ว ปรากฏว่าครูที่มีอายุในระดับต่าง ๆ มีปัญหาคัดค้ำงันค้ำงนี้คือ

11821664X

ตารางที่ ๔

เปรียบเทียบอายุและปัญหาในค่านส่วนตัวของครู

อายุ ปัญหา	๒๐-๒๔		๒๕-๒๙		๓๐-๓๔		๓๕-๓๙		๔๐-๔๔		๔๕-๔๙		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เศรษฐกิจ	๒	๓๓.๓๓	๓	๒๓.๖๔	๑๕	๖๕.๒๒	๓	๕๓.๘๕	๔	๘๐.๐๐	-	๐	๓๕	๕๘.๓๓
ฐานะสังคม	-	๐	๑	๘.๐๘	๓	๑๓.๐๔	-	๐	-	๐	๑	๕๐.๐๐	๕	๘.๓๓
การปรับตัว	๓	๕๐.๐๐	-	๐	๑	๔.๓๕	-	๐	-	๐	-	๐	๔	๖.๖๗
ครอบครัว	-	๐	๑	๘.๐๘	๑	๔.๓๕	๒	๑๑.๕๔	๑	๒๐.๐๐	-	๐	๕	๘.๓๓
สุขภาพ	๒	๓๓.๓๓	๒	๑๖.๖๖	๕	๒๑.๗๔	๒	๑๑.๕๔	๑	๒๐.๐๐	๑	๕๐.๐๐	๑๓	๒๑.๖๗
ไม่มี	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๔	๑๗.๓๘	๒	๑๑.๕๔	๑	๒๐.๐๐	-	๐	๘	๑๓.๓๓

จากตารางที่ ๔ แสดงให้เห็นว่า ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษาในจังหวัดภาคใต้กว่า ร้อยละ ๕๐ ประสบปัญหาในค่านเศรษฐกิจ รองลงมาคือในค่านสุขภาพ ที่น้อยที่สุดคือปัญหาในค่านการปรับตัว สำหรับปัญหาในค่านส่วนตัวของครูในระดับอายุต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่าผู้ที่มียุ่ระหว่าง ๒๐-๒๔ ปี มีปัญหาในค่านการปรับตัวมากที่สุด และในค่านเศรษฐกิจเป็นอันดับรองลงมา ผู้ที่มีอายุระหว่าง ๒๕-๔๔ นั้นมีปัญหาเหมือนกันคือในค่านเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก ส่วนผู้ที่มียุ่ระหว่าง ๔๕-๔๙ ซึ่งมีเพียงคนเดียวนั้นไม่มีปัญหาในค่านสุขภาพ และฐานะทางสังคม

เนคตามความถี่ เห็นเกี่ยวกับภูมิลาเนาของครูที่ทำการสอนในภาคการศึกษา ๒ นั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๓.๓๓

เห็นว่า อาจเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใดก็ได้ แต่ต้องรู้จักและเข้าใจความเป็นอยู่ ในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นอย่างดี รองลงมาคือ
ร้อยละ ๑๓.๓๖ เห็นว่าควรอยู่ในภาคใต้ และภาคการศึกษา ๒ ส่วนที่เห็นว่าควรอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่ต่ำกว่า ๓ ปี มีจำนวน
เพียงร้อยละ ๓.๓๖ นอกจากนั้นครูยังมีความคิดเห็นว่า ผู้ที่ทำการสอนภาคนี้ ควรมีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ ดังคือ
ไปนี้ คือ

ตารางที่ ๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถพิเศษของผู้ที่ทำการสอนในภาคการศึกษา ๒

ความสามารถพิเศษ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. พุฒภาษาพื้นเมือง	๑๒	๖๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๙	๖๔.๒๙	๖	๘๕.๗๑	๓๗	๖๑.๖๗
๒. พุฒภาษามลายู	๑๖	๘๐.๐๐	๑๔	๗๓.๑๖	๕	๓๕.๗๑	๓	๔๒.๘๖	๓๘	๖๓.๓๓
๓. เขาใจชนบชกรรม ในท้องถิ่น	๑๗	๘๕.๐๐	๑๘	๙๔.๗๔	๑๑	๗๘.๕๗	๖	๘๕.๗๑	๕๒	๘๖.๖๗
๔. มีความรู้เกี่ยวกับ อาชีพในท้องถิ่น	๑๓	๖๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๗	๕๐.๐๐	๓	๔๒.๘๖	๓๑	๕๑.๖๗
๕. เป็นผู้นำ	๖	๓๐.๐๐	๙	๔๗.๓๗	๒	๑๔.๒๙	๒	๒๘.๕๗	๑๙	๓๑.๖๗
๖. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	๑๙	๙๕.๐๐	๑๕	๗๘.๙๕	๘	๕๗.๑๔	๖	๘๕.๗๑	๔๘	๘๐.๐๐
๗. สามารถใช้อาวุธ และต่อสู้ป้องกันตัว	๓	๑๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๒	๑๔.๒๙	๑	๑๔.๒๙	๑๐	๑๖.๖๗
๘. มีความรู้ในการรักษา พยาบาล	๗	๓๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๑	๓๕.๐๐
๙. รักสันโดษ	๘	๔๐.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๒	๓๖.๖๗
๑๐. เช่นเดียวกันครูในภาคอื่น ๆ	๓	๑๕.๐๐	๐	๐	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๙	๕	๘.๓๓

จากตารางที่ ๕ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๘๖.๖๗ เห็นว่าความสามารถที่สำคัญของผู้ที่ทำการสอนในภาคนี้ คือต้องเข้าใจชนบทรรมนิยมประเพณีของประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาเห็นว่าควรมีมนุษยสัมพันธ์ ส่วนที่เห็นว่าควรมีความสามารถพิเศษ เช่นเดียวกับครูในภาคอื่น ของประเทศมีเพียงร้อยละ ๘.๓๓

นอกจากความสามารถพิเศษดังกล่าวแล้ว ครูยังมีความเห็นว่า ผู้ที่สอนในภาคการศึกษานี้ ควรมีหน้าทอน ๆ ใดบ้างจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๖ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหน้าท่อน ๆ นอกจากการสอนของครูในภาคการศึกษา ๒

หน้าท่อน	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ปราบปรามโจรผู้ร้าย	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๕.๑๘	—	๐	๔	๖.๖๗
๒. เป็นผู้ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน	๑๒	๖๐.๐๐	๙	๓๖.๘๔	๘	๕๗.๑๘	๓	๕๒.๘๖	๓๐	๕๐.๐๐
๓. เสริมสร้างควมสามัคคี	๑๘	๘๕.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๘	๖๔.๒๘	๖	๘๕.๗๑	๔๗	๗๘.๓๓
๔. เป็นผู้นำในทางวิชาการและความประพฤติ	๑๒	๖๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๔	๒๘.๕๗	๓	๕๒.๘๖	๒๙	๔๘.๓๓
๕. เป็นวิทยากรในทางต่าง ๆ	๑๑	๕๕.๐๐	๙	๓๖.๘๔	๖	๕๒.๘๖	๕	๗๑.๔๓	๒๙	๔๘.๓๓
๖. ไม่ควรมีหน้าท่อน	—	๐	๒	๑๐.๕๓	—	๐	—	๐	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๖ แสดงให้เห็นว่า ครูกว่าร้อยละ ๕๐ ขึ้นไปคิดว่าควรทำหน้าที่เสริมสร้างความสามัคคี และเป็นผู้ประสานความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ครูประมาณร้อยละ ๔๔.๓๓ เห็นว่าควรทำหน้าที่เป็นวิทยากรและเป็นผู้นำ ทั้งในด้านวิชาการและความประพฤติ มีครูเพียงร้อยละ ๓.๓๓ ที่เห็นว่าไม่ควรทำหน้าที่อื่น ๆ เพราะภาระในการสอนมีมากพอแล้ว

ในคานท์ทัศนคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับครูนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๑.๖๗ ให้ความคิดเห็นว่า ได้รับความเคารพ นับถือจากประชาชนพอควร รองลงมาคือร้อยละ ๓๖.๖๗ รู้สึกว่าได้รับการยอมรับเช่นเดียวกับบุคคลอื่นในท้องถิ่น มีครูประมาณร้อยละ ๑๐ ที่เห็นว่า ตนได้รับการยกย่องน้อยกว่าบุคคลอื่น ๆ และได้รับการยกย่องยิ่งกว่าผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ

สำหรับทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อวิชาสังคมศึกษานั้น ครูกลุ่มใหญ่ถึงร้อยละ ๔๔.๓๓ เห็นว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ให้ความสำคัญสนับสนุนวิชาอื่น เช่นเดียวกับวิชาอื่น ๆ รองลงมาคือร้อยละ ๖.๖๗ เห็นว่าให้ความสำคัญสนับสนุนน้อยกว่าวิชาอื่น ส่วนที่เห็นว่าไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนหรือสนใจเลยมีเพียงร้อยละ ๓.๓๓

เกี่ยวกับทัศนคติของเพื่อนครูที่มีต่อครูสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๔.๓๓ มีความคิดเห็นว่า ได้รับการยอมรับเช่นเดียวกับครูทั่วไป ครูร้อยละ ๑๑.๖๗ รู้สึกว่าไม่ได้รับการยกย่องสนใจ และปรากฏว่าไม่มีครูคนใดที่รู้สึกได้ว่าได้รับการยกย่องยิ่งกว่าผู้สอนวิชาอื่น

ส่วนในคานท์ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๕๐ เห็นว่านักเรียนให้ความเคารพ นับถือ เช่นเดียวกับครูสอนวิชาอื่น ๆ รองลงมา รู้สึกว่านักเรียนเห็นว่ามีความสามารถน้อยกว่าครูอื่น ๆ ส่วนที่รู้สึกได้ว่าได้รับการยกย่องจากนักเรียนมากกว่าครูคนอื่นนั้นมีเพียงร้อยละ ๓.๓๓

ทัศนคติ วิธีสอน และปัญหาในการสอน

ครูทั้ง ๖๐ คน ที่ทำการสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒ มีเหตุผลในการสอนวิชาอื่นต่าง ๆ กัน ดังจะแสดงให้เห็นในตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ เหตุผลในการสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผลที่สอน	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. สัมผัสใจ	๑๓	๖๕.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๗	๕๐.๐๐	๖	๘๕.๗๑	๓๘	๖๓.๓๓
๒. ได้รับการฝึกหัดในค่านิยม	๒	๑๐.๐๐	๑	๕.๒๖	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๘	๙	๑๕.๐๐
๓. ไม่นักสอนวิชาอื่น	—	๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	—	๐	๒	๓.๓๓
๔. สอนแทนชั่วคราวเพราะ ขาดครู	๗	๓๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๕	๓๕.๗๑	๓	๔๒.๘๖	๒๑	๓๕.๐๐

จากตารางที่ ๗ เหตุผลในการสอนวิชาสังคมศึกษาของครูส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ ๖๓.๓๓ เนื่องจากสัมผัสใจ เหตุผลรองลงมา คือร้อยละ ๓๕.๐๐ ต้องทำการสอนแทนชั่วคราวเพราะขาดครู ส่วนเหตุผลที่น้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๓.๓๓ คือ ไม่นักสอนวิชาอื่น

อย่างไรก็ตาม ครูที่สอนวิชาสังคมศึกษากันกล่าวว่ามีเพียง ๔๗ คนหรือร้อยละ ๗๘.๓๓ ที่ชอบสอนวิชานี้ ส่วนที่ไม่ชอบสอนมีเพียง ๑๓ คนหรือร้อยละ ๒๑.๖๗ เหตุผลที่ครูชอบและไม่ชอบสอนจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๘ เหตุผลที่ครูชอบสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เป็นวิชาที่สำคัญมีประโยชน์มากที่สุด	๘	๕๓.๓๓	๘	๕๐.๐๐	๑๐	๕๐.๕๐	๔	๕๐.๐๐	๓๐	๖๓.๘๓
๒. ถิ่นที่สอนมากที่สุด	๑๐	๖๖.๖๗	๓	๑๘.๗๕	๖	๕๔.๕๕	๒	๕๐.๐๐	๒๑	๔๔.๖๘
๓. เคยชอบเรียนมากที่สุด	๖	๔๐	๗	๔๓.๗๕	๒	๑๘.๑๘	๑	๒๐.๐๐	๑๖	๓๔.๐๘
๔. สอนง่าย ไม่ตองเตรียมการสอนมาก	—	๐	๑	๖.๒๕	๒	๑๘.๑๘	—	๐	๓	๖.๓๘
๕. หาอุปกรณ์และหนังสืออ่านประกอบง่าย	—	๐	—	๐	๒	๑๘.๑๘	—	๐	๒	๔.๒๖
๖. วัสดุใ้คงาย	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐
๗. ถ้าไม่สอนอาจให้ผู้อื่นสอนแทนใ้คงาย	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐

จากตารางที่ ๘ จะเห็นว่าในจำนวนครูที่ชอบสอนวิชานี้ มีอยู่ร้อยละ ๖๓.๔๓ ที่ชอบสอนเพราะเห็นว่าเป็นวิชาที่สำคัญ และมีประโยชน์มากที่สุด รองลงมาคือ ร้อยละ ๓๕ ชอบเพราะถนัดสอน มีครู เพียงร้อยละ ๔.๒๖ ที่ชอบสอนเพราะเห็นว่าหาอุปกรณ์และหนังสืออ่านประกอบได้ง่าย

ตารางที่ ๕ เหตุผลที่ครูไม่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่ได้รับการฝึกหัดใน คำนี้	๓	๖๐.๐๐	๓	๑๐๐	๒	๖๖.๖๗	๑	๕๐.๐๐	๙	๖๙.๒๓
๒. ไม่นักสอน	๑	๒๐.๐๐	—	๐	๑	๓๓.๓๓	๒	๑๐๐	๔	๓๐.๗๗
๓. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญ และสนใจเรียน	—	๐	—	๐	๑	๓๓.๓๓	๑	๕๐.๐๐	๒	๑๕.๓๘
๔. ขาดความรู้ในเนื้อหาวิชา	๒	๔๐	๑	๓๓.๓๓	๑	๓๓.๓๓	—	๐	๔	๓๐.๗๗
๕. ขาดอุปกรณ์และหนังสือ อ่านประกอบ	๒	๔๐	๓	๑๐๐	๑	๓๓.๓๓	๑	๕๐	๗	๕๓.๘๕
๖. ต้องเตรียมการสอนมาก	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐
๗. ไม่เห็นประโยชน์และความ สำคัญ	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐

ในจำนวนครูที่ไม่ชอบสอนซึ่งมีอยู่ร้อยละ ๒๑.๖๗ ของจำนวนครูทั้งหมดนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๔.๒๓ ไม่ชอบสอนเพราะไม่ได้รับการฝึกหัดในคานนี้ รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๘๕ ไม่ชอบเพราะขาดอุปกรณ์และหนังสืออ่านประกอบ ส่วนที่ไม่ชอบเพราะเห็นว่านักเรียนไม่เห็นความสำคัญ และสนใจเรียนมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๓.๓๓

เมื่อเปรียบเทียบวิชาต่าง ๆ ในหมวดสังคมศึกษาแล้ว ปรากฏว่าวิชาที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๐ ชอบสอนมากที่สุด ได้แก่ วิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ รองลงมาคือ วิชาศีลธรรม ส่วนวิชาที่ครูชอบสอนน้อยที่สุด คือวิชาหน้าที่พลเมือง อย่างไรก็ตาม ครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๖๓.๓๓ ให้ความคิดเห็นว่า วิชาศีลธรรมเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากที่สุด รองลงมาคือวิชาหน้าที่พลเมือง ส่วนวิชาที่เห็นว่า มีประโยชน์น้อยที่สุด คือวิชาประวัติศาสตร์

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๐ เห็นว่า มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน รองลงมา เห็นว่านักเรียนให้ความเคารพตนยิ่งกว่าผู้ปกครอง มีครูส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๑.๖๗ ที่เห็นว่า ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกี่ยวกับทัศนคติของผู้ปกครองต่อการเรียนของนักเรียน ครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๖๓.๓๓ มีความคิดเห็นว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญสนับสนุนพอควร รองลงมาเห็นว่าไม่สนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียน มีครูเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่า เอาใจใส่ดีมาก

เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ของนักเรียน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๖.๖๗ เห็นว่า นักเรียนมีพื้นฐานความรู้ในระดับประถมศึกษาไม่เพียงพอ รองลงมาเห็นว่าพื้นฐานความรู้ภาษาไทยไม่ดี ส่วนในด้านความรู้รอบตัวนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๘.๓๓ มีความคิดเห็นว่า นักเรียนมีความรู้รอบตัวน้อย ยังต้องส่งเสริมกันอีกมาก สำหรับปัญหาในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนที่ครูสอนนั้น ครูมีความคิดเห็นแตกต่างกันดังนี้ คือ

ตารางที่ ๑๐ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนที่สอน

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความคิดวิพากษ์วิจารณ์	๑๔	๓๐.๐๐	๑๑	๕๓.๘๘	๔	๒๘.๕๗	๔	๕๗.๑๔	๓๓	๕๕.๐๐
๒. ขาดความรับผิดชอบ	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๑๓	๒๑.๖๗
๓. ไม่ชอบทำงานร่วมกัน	๑	๕.๐๐	-	๐	๒	๑๔.๒๘	-	๐	๓	๕.๐๐
๔. ขาดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	๑๐	๕๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๕	๓๕.๗๑	๔	๕๗.๑๔	๒๙	๔๘.๓๓
๕. ขาดความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้	๑๑	๕๕.๐๐	๑๔	๗๓.๑๖	๔	๒๘.๕๗	๕	๗๑.๔๓	๓๔	๕๖.๖๗
๖. ขาดการแข่งขันและตื่นตัว ในการเรียน	๖	๓๐.๐๐	๑๑	๕๓.๘๘	๑	๗.๑๔	๒	๒๘.๕๗	๒๐	๓๓.๓๓
๗. ไม่เคารพในสิทธิและ หน้าที่ของผู้อื่น	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๒	๑๔.๒๘	-	๐	๔	๖.๖๗
๘. ไม่มีปัญหา	-	๐	-	๐	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๓	๕.๐๐

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๖.๖๗ มีความเห็นเกี่ยวกับนักเรียนที่สอนว่า มีปัญหาในด้าน
ขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ รองลงมาคือร้อยละ ๕๕ เห็นว่า ขาดความกตัญญูต่อคุณครู ส่วนปัญหาที่เห็น
ว่ามีน้อยเพียงร้อยละ ๕ คือนักเรียนไม่ชอบทำงานรวมกัน

สำหรับนักเรียนไทย อิสลามในภาคการศึกษา ๒ ครูมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาที่แตกต่างออกไปดังนี้ คือ

ตารางที่ ๑๑ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาของนักเรียนไทยอิสลาม

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ปัญหาในการใช้ภาษาไทย	๑๘	๘๕.๐๐	๑๖	๘๔.๒๑	๘	๖๔.๒๘	-	๐	๔๔	๘๓.๓๓
๒. ขาดการสนับสนุนให้เรียน ในโรงเรียนฝ่ายไทยพุทธ	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๑๕	๒๑.๖๗
๓. ขาดการสนับสนุนให้เรียน ต่อในระดับมัธยม	๑๐	๕๐.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๒๓	๓๔.๓๓
๔. ความขัดแย้งกับนักเรียน ไทยพุทธ	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๗
๕. ความขัดแย้งระหว่างสภาพ ทางบ้านกับทางโรงเรียน	๓	๑๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๑	๘.๑๔	-	๐	๘	๑๓.๓๓
๖. นำบทเรียนส่งมาศึกษาไป ใช้ได้น้อยมาก	๗	๓๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๒	๑๘.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๑๗	๒๘.๓๓
๗. ขาดความสนใจและเอาใจใส่ ในการเรียน	๑๕	๗๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๒	๑๘.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๑๖	๒๐.๐๐
๘. มีเวลาเรียนน้อยเพราะต้องไปเรียนพิเศษในโรงเรียนศาสนา	๓	๑๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	-	๐	-	๐	๙	๑๕.๐๐
๙. มีปัญหาเช่นเดียวกับนักเรียนทั่วไป	๑๕	๗๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๔	๓๒.๕๗	๔	๕๗.๑๔	๑๖	๒๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๑ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๓.๓๓ เห็นว่านักเรียน ไทยอิสลามมีปัญหาในด้านการใช้ภาษาไทยมากที่สุด รอง ลงมาคือ ร้อยละ ๓๘.๓๓ เห็นว่ามีปัญหาเนื่องจากขาดการสนับสนุนให้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา มีครูเพียงร้อยละ ๑.๖๗ เห็นว่ามีปัญหาเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างนักเรียนไทยอิสลามกับนักเรียนไทยพุทธ

ส่วนในค่านักทัศนคติของนักเรียนทั้งสองฝ่ายที่มีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา ครูมีความคิดเห็นดังจะแสดงไว้ในตารางที่ ๑๒

ตารางที่ ๑๒ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ให้ความสนใจมากกว่าวิชาอื่น	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	-	๐	-	๐	๓	๕.๐๐
๒. ให้ความสนใจเฉพาะวิชาที่มีคะแนนมาก	๔	๒๐.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๗	๑๑.๖๓
๓. ให้ความสนใจเช่นเดียวกับการเรียนวิชาอื่น	๑๒	๖๐.๐๐	๑๔	๗๓.๑๖	๑๐	๗๑.๔๐	๕	๗๑.๔๓	๔๑	๖๔.๓๓
๔. ไม่สนใจ เพราะเห็นว่าเรียนง่าย	๒	๑๐.๐๐	๑	๕.๒๖	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๖	๑๐.๐๐
๕. ไม่สนใจ เพราะไม่เห็นความสำคัญ	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐

จากตารางที่ ๑๒ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๔.๓๓ มีความคิดเห็นว่ นักเรียนให้ความสนใจวิชาสังคมศึกษา เช่นเดียวกับวิชาอื่น รองลงมาคือร้อยละ ๑๑.๖๓ เห็นว่านักเรียนให้ความสนใจเฉพาะวิชาที่มีคะแนนมาก มีครูเพียงส่วนน้อยที่เห็นว่านักเรียนให้ความสนใจวิชาสังคมศึกษามากกว่าวิชาอื่น และไม่สนใจวิชานี้เพราะไม่เห็นความสำคัญ

ก่อนการสอบวิชาสังคมศึกษา ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๖.๖๗ ได้เตรียมตัวเป็นอย่างดี รองลงมาร้อยละ ๔๐ เตรียมเพียงบางครั้ง ส่วนที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเตรียมตัวเนื่องจากมีความชำนาญพอ มีเพียงร้อยละ ๓.๓๓ ในการเตรียมตัวเพื่อสอบวิชาสังคมศึกษา ครูได้ศึกษาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑๓

ตารางที่ ๑๓ วิธีการที่ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

วิธีการศึกษาเพิ่มเติม	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อ่านหนังสือ	๑๘	๘๕.๐๐	๑๖	๘๔.๒๑	๑๒	๘๕.๗๑	๖	๘๕.๗๑	๕๒	๘๓.๓๓
๒. คนควาในทองสมุด	๑๕	๗๕.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๑๒	๘๕.๗๑	๔	๕๗.๑๔	๔๔	๗๓.๓๓
๓. ฟังวิทยุ	๑๔	๗๐.๐๐	๑๑	๕๗.๘๘	๘	๕๗.๑๔	๓	๔๒.๘๖	๓๖	๖๐.๐๐
๔. ดูโทรทัศน์	๔	๒๐.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๕	๒๕.๐๐
๕. คุยภาพยนตร์	๗	๓๕.๐๐	๘	๔๓.๓๓	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๒๐	๓๓.๓๓
๖. ฟังคำบรรยาย อภิปราย	๕	๒๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๑๔	๒๓.๓๓

จากตารางข้างตน จะเห็นได้ว่า ครูถวารถยละ ๕๐ หาคความรูเพิ่มเติมโดยการอ่านหนังสือ คนควาในทองสมุด และฟังวิทยุ มีครูเพียงส่วนน้อยคือประมาณร้อยละ ๑๓.๓๓ ที่หาคความรูจากการฟังคำบรรยาย อภิปราย สำหรับหนังสือที่ครูอ่านประกอบการสอนนั้น อาจแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังจะแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๑๔ หนังสือที่ครูใช้อ่านประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา

หนังสือ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. วารสารการศึกษา	๑๐	๕๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๕	๓๕.๓๑	๓	๔๒.๘๖	๒๓	๓๘.๓๓
๒. หนังสืออ้างอิง สารคดี	๘	๔๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๘	๕๓.๑๔	๔	๕๓.๑๔	๓๒	๕๓.๓๓
๓. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร	๑๔	๗๐.๐๐	๑๑	๕๓.๘๘	๑๑	๗๘.๕๓	๓	๔๒.๘๖	๓๕	๖๕.๐๐
๔. เอกสารจากหน่วยราชการ	๘	๔๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๖	๔๒.๘๖	๒	๒๘.๕๗	๒๕	๔๑.๖๗
๕. แบบเรียนสังคมศึกษาใน ชั้นต่าง ๆ	๑๔	๗๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๑๐	๗๑.๒๘	๖	๘๕.๗๑	๔๐	๖๖.๖๗
๖. สมุดภาพและแผนที่	๑๒	๖๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๘	๕๓.๑๔	๔	๕๓.๑๔	๓๖	๖๐.๐๐
๗. คู่มือครู	๑๑	๕๕.๐๐	๑๑	๕๓.๘๘	๔	๒๘.๕๓	๓	๑๐๐.๐๐	๓๓	๕๕.๐๐

จากตารางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่า หนังสือที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๖.๖๗ ใช้อ่านประกอบการสอน คือแบบเรียนสังคมศึกษาชั้นต่าง ๆ รองลงมาคือร้อยละ ๖๕ อานหนังสือพิมพ์และนิตยสารและมีครูเพียงร้อยละ ๓๘.๓๓ ที่อ่านวารสารการศึกษา

ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ครูในภาคการศึกษา ๒ มีความมุ่งหมายทั่วไปและความมุ่งหมายเฉพาะในการสอนต่าง ๆ กัน ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางที่ ๑๕ และ ๑๖

ตารางที่ ๑๕ ความมุ่งหมายในการสอนวิชาสังคมศึกษา

ความมุ่งหมาย	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจบทเรียน	๑๑	๕๕.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๔	๒๘.๕๗	๕	๗๑.๔๓	๓๒	๕๓.๓๓
๒. เพื่อให้รู้วิธีการแก้ไขปัญหา	๑๒	๖๐.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๑๐	๗๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๓๖	๖๐.๐๐
๓. เพื่อให้เห็นคุณค่าของประชาธิปไตย	๔	๔๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๕	๓๕.๗๑	๓	๔๒.๘๖	๒๔	๔๐.๐๐
๔. เพื่อให้สอบไล่ได้	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๗.๑๔	๒	๒๘.๕๗	๖	๑๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๕ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๐ มีความมุ่งหมายในการสอนเพื่อให้นักเรียนรู้จักวิธีการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง รองลงมาคือเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน ส่วนที่มีความมุ่งหมายเพื่อให้สอบไล่ได้มีเพียงร้อยละ ๑๐

ตารางที่ ๑๖ ความมุ่งหมายเฉพาะในการสอนสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒

ความมุ่งหมายเฉพาะ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพื่อป้องกันการรบกวนทำ										
ลายของประชาชน	๔	๒๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๑	๗.๑๔	๒	๒๘.๕๗	๑๓	๒๑.๖๗
๒. เพื่อส่งเสริมความสามัคคี	๖	๓๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๔	๒๘.๒๔	๔	๕๗.๑๔	๒๔	๔๘.๓๓
๓. เพื่อให้ชาวไทยอิสลามมี										
ทัศนคติที่ดีต่อชาติ	๔	๒๐.๐๐	๘	๔๒.๐๐	๒	๑๔.๒๘	๓	๔๒.๘๖	๑๗	๒๘.๓๓
๔. เพื่อให้ให้นักเรียนปรับตัวให้										
เข้ากับสิ่งแวดล้อม	๑๑	๕๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๖	๔๓.๓๓
๕. เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้										
นำแกเยวชน	๖	๓๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๑	๗.๑๔	๓	๔๒.๘๖	๑๖	๒๖.๖๗
๖. เพื่อแก้ไขความเชื่อที่ผิด	๕	๒๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๔	๒๘.๕๗	๑	๑๔.๒๘	๑๓	๒๑.๖๗
๗. มีความมุ่งหมายเช่นเดียวกับ										
กับการสอนในภาคอื่น ๆ	๘	๔๐.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๔	๒๓.๓๓

จากตารางที่ ๑๖ จะเห็นว่า ครัวส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๔.๓๓ สอนวิชานี้เพื่อมุ่งหมายที่จะส่งเสริมความสามัคคีของ
ประชาชนในท้องถิ่น รองลงมาคือ เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม มีครูเพียงจำนวนน้อยที่มีความ
มุ่งหมายเพื่อป้องกันการทำลายของประชาชน และเพื่อแก้ไขความเชื่อที่ผิด

ถึงแม้ว่าครูจะตระหนักถึงความมุ่งหมายในการสอนวิชาสังคมศึกษา แต่ครูก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการตั้งวัตถุประสงค์วิชาดังกล่าวแตกต่างกัน ดังที่แสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๗ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความจำเป็นในการตั้งวัตถุประสงค์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ										
การสอนแต่ละหน่วย	๑๓	๖๕.๐๐	๔	๔๓.๓๓	๖	๔๒.๘๕	๓	๔๒.๘๖	๓๑	๕๑.๖๗
๒. จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับ										
การสอนทุกชั่วโมง	๔	๒๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๘	๕๗.๑๔	๔	๕๗.๑๔	๒๑	๓๕.๐๐
๓. สำคัญแต่ไม่จำเป็นต้องตั้ง										
ทุกครั้ง	๕	๒๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๕	๒๕.๐๐
๔. ไม่จำเป็น	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐

จากตารางที่ ๑๗ จะเห็นได้ว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๑.๖๗ เห็นว่าจำเป็นจะต้องตั้งความมุ่งหมายในการสอนทุกหน่วย รองลงมาคือร้อยละ ๓๕ เห็นว่า จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการสอนแต่ละชั่วโมง ส่วนที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องตั้ง ทุกครั้งมีเพียงร้อยละ ๒๕

ในด้านหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ครูในภาคการศึกษา ๒ มีความคิดเห็นแตกต่างดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาวิชามากเกินไป	๒	๑๐.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๘	๑๓.๓๓
๒. หลักสูตรและวิธีสอนไม่สัมพันธ์กัน	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๐	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๓. เนื้อหาซ้ำกัน	๓	๑๕.๐๐	๒	๑๐.๕๒	๔	๒๘.๕๗	๑	๑๔.๒๘	๑๐	๑๖.๖๗
๔. หลักสูตรไม่สอดคล้องกับคะแนน	๓	๑๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๒	๑๔.๒๘	๒	๒๘.๕๗	๑๓	๒๑.๖๗
๕. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร	๔	๒๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๑๓	๒๑.๖๗
๖. ไม่มีปัญหา	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๕	๓๕.๗๑	๓	๔๒.๘๖	๑๘	๓๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๘ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๒๑. ๖๗ มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรไม่สอดคล้องกับคะแนน และไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ รองลงมาคือร้อยละ ๑๖. ๖๗ เห็นว่าหลักสูตรเนื้อหาซ้ำกัน และมีครูเพียงร้อยละ ๕ ที่เห็นว่า หลักสูตรและวิธีสอนไม่สัมพันธ์กัน

ตารางที่ ๑๘ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาสั้นเกินไป	๓	๓๕.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๑	๓.๑๔	๓	๕๒.๘๖	๒๔	๔๐.๐๐
๒. เนื้อหาว่างเกินไป	๒	๑๐.๐๐	-	๐	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓
๓. ขอความบางตอนเข้าใจยาก	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๔	๒๘.๕๗	๑	๑๔.๒๘	๑๑	๑๘.๓๓
๔. ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๕	๓๕.๓๑	๒	๒๘.๕๗	๑๗	๒๘.๓๓
๕. ราคาแพงเกินไป	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
๖. ควรเพิ่มภาพประกอบ	๘	๔๕.๐๐	๓	๓๖.๘๔	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๒๑	๓๕.๐๐
๗. เหมาะสมดีแล้ว	๓	๑๕.๐๐	-	๐	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๖	๑๐.๐๐

จากตารางที่ ๑๘ แสดงว่า ครุส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๔๐ เห็นว่าเนื้อหาในแบบเรียนสั้นเกินไป รองลงมาคือร้อยละ ๓๕ เห็นว่าควรเพิ่มภาพประกอบ ส่วนที่เห็นว่าเนื้อหาว่างเกินไปมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๓.๓๓

อย่างไรก็ตามครูได้เสนอความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนในภาคการศึกษา ๒ วิชา ซึ่งจะแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๐ ความต้องการเกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา

ความต้องการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใหม่แบบเรียนเฉพาะ										
ภาคการศึกษา ๒	๔	๒๐.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๙	๑๕.๐๐
๒. ควรเพิ่มบทเรียนบางตอนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	๑๔	๗๐.๐๐	๑๔	๗๓.๑๖	๙	๖๔.๒๘	๕	๗๑.๔๓	๔๒	๗๐.๐๐
๓. เหมาะสมดีแล้ว	๙	๔๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๖	๔๒.๘๖	๒	๒๘.๕๗	๒๓	๓๘.๓๓
๔. ไม่สนใจว่าจะใช้หลักสูตรและแบบเรียนอย่างไร	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐

ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๐ เห็นว่าควรเพิ่มบทเรียนบางตอนลงในแบบเรียนสังคมศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม รองลงมาคือร้อยละ ๓๘.๓๓ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว ส่วนที่เห็นว่าควรมีแบบเรียนเฉพาะภาคการศึกษา ๒ นั้นมีเพียงร้อยละ ๑๕

ในคําให้การประมวลการสอนปรากฏว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๕ ใช้ประมวลการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาใช้ประมวลการสอนที่ครูในสายสังคมศึกษาจัดทำขึ้น ส่วนที่ใช้ประมวลการสอนที่ครูทำขึ้นเองนั้น มีเพียงร้อยละ ๑๐

เกี่ยวกับกำหนดเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษาเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือสัปดาห์ละ ๔ ชั่วโมง นั้น ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๖๘.๓๓ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว นอกจากนั้นร้อยละ ๓๑.๖๗ เห็นว่าควรที่จะเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น โดยเฉพาะวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ส่วนที่ตอบการให้ลดชั่วโมงเรียนลงนั้น ปรากฏว่าไม่มี

ในคําวิธีสอนสังคมศึกษา ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๖.๖๗ ใช้วิธีสอบแบบอธิบายบทเรียน และให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม รองลงมาคือใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการอธิบายและให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม ส่วนวิธีการสอนที่ใช้น้อยที่สุดคืออธิบายไปตามแบบเรียนและให้นักเรียนอ่านแล้วครูอธิบายภายหลัง อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสอนกับวิธีสอนของครูแล้ว จะเห็นความแตกต่างกันได้ ดังจะแสดงให้เห็นในตารางที่ ๒๑

เปรียบเทียบประสิทธิภาพในการสอนและวิธีสอนของครู

ประดีการณ วิธีสอน	๑-๔		๕-๙		๑๐-๑๔		๑๕-๑๙		๒๐-๒๔		๒๕-๒๙		รวมยอม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑ จดตามคำ														
บรรยาย	๗	๒๕.๐๐	๓	๑๕.๐๐	๑	๑๐.๒๗	—	๐	๑	๕๐.๐๐	—	๐	๑๒	๒๐.๐๐
๒ อธิบายตาม														
แบบเรียน	๔	๑๔.๒๙	๕	๒๕.๐๐	—	๐	—	๐	—	๐	—	๐	๙	๑๕.๐๐
๓ ให้นักเรียนอ่าน														
และครูอธิบาย	๒	๒๑.๔๓	๒	๑๐.๐๐	๑	๑๖.๖๗	—	๐	—	๐	—	๐	๕	๑๕.๐๐
๔ ครูอธิบายและ														
ให้นักเรียนค้น														
คว้า	๒	๒๑.๔๓	๕	๒๕.๐๐	๒	๓๓.๓๓	๑	๓๓.๓๓	๑	๕๐.๐๐	๔	๑๐๐.๐๐	๑๖	๒๖.๖๗
๕ ใช้อุปกรณ์ประ														
กอบการอธิบาย														
และให้นักเรียน														
ค้นคว้า	๕	๑๗.๘๖	๕	๒๕.๐๐	๒	๓๓.๓๓	๒	๖๖.๖๗	—	๐	—	๐	๑๔	๒๓.๓๓

๒๕

จากตารางข้างต้นจะเห็นได้ว่า ครูที่มีประสบการณ์ระหว่าง ๐-๔ ปี มักจะสอนโดยการให้นักเรียนจดตามคำบรรยาย
ครูที่มีประสบการณ์ ๕-๙ ปี ใช้วิธีสอนแบบอธิบายตามแบบเรียน อธิบายและให้นักเรียนค้นคว้า และใช้อุปกรณ์ในการสอน
ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ ๑๐ ปีขึ้นไป ใช้วิธีสอนแบบอธิบายและให้นักเรียนค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม

ในขณะที่ทำการสอน ครูส่งคัมภีร์แต่ละคนได้พยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเล็กน้อยต่างกัน
ในการศึกษาเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยน้ำหนัก ของโอกาสที่ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยให้ครูตอบคำถาม
แบบประมาณค่า และกำหนดน้ำหนักของคำตอบเป็นดังนี้

ทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๔
บ่อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๓
นาน ๆ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๒
น้อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๑

ผลของการวิเคราะห์โคคาเฉลี่ยน้ำหนักของโอกาสที่ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในแต่ละจังหวัดครั้งนี้คือ จังหวัด
นราธิวาส ๓.๑๐ ปัตตานี ๓.๑๑ ยะลา ๓.๓๕ และสตูล ๓.๔๒ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูในภาคการศึกษา ๒ โดยเฉลี่ย
แล้ว พยายามเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง

นอกจากครูจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นแล้ว ในการสอนวิชานี้ครูยังได้พยายามเสริมสร้าง ความสนใจ ทักษะ นิสัย และทัศนคติให้แก่ นักเรียนด้วย ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของปริมาณ การเสริมสร้างสิ่งดังกล่าว อีกเช่นกันโดยให้ครูตอบแบบประมาณค่า และกำหนดค่าน้ำหนักของค่าตอบเป็นดังนี้

ทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๔
บ่อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๓
นาน ๆ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๒
ไม่เคยเลย	มีค่าเท่ากับ	๑

ผลของการวิเคราะห์ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยของปริมาณการเสริมสร้าง ความสนใจ ทักษะ นิสัย และทัศนคติแก่นักเรียน แยกตามจังหวัดดังนี้ คือ จังหวัดนครราชสีมา ๓.๔๐ ปัตตานี ๓.๔๒ ยะลา ๓.๔๒ และสตูล ๓.๔๓ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูในทุกจังหวัดได้พยายามเสริมสร้าง ความสนใจ ทักษะ นิสัย และทัศนคติให้แก่ นักเรียนบ่อยครั้ง

อย่างไรก็ตามในการเสริมสร้างสิ่งเหล่านี้ ครูต้องประสบกับปัญหาในค่านาง ๆ คงจะแสดงให้เห็นในตารางที่ ๒๒

ตารางที่ ๒๒ ปัญหาในการเสริมสร้างทัศนคติให้แก่นักเรียน

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ไม่เห็นความจำเป็น	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๓
๒. ไม่ทราบวิธีการ	๔	๒๐.๐๐	-	๐	๑	๓.๑๔	-	๐	๕	๘.๓๓
๓. ไม่มีเวลาพอ	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๙	๑๕.๐๐
๔. ไม่ไคยลเพราะขาดความ ร่วมมือจากครูอื่น ๆ	-	๐	๑	๕.๒๖	๒	๑๔.๒๘	-	๐	๓	๐๕.๐๐
๕. นักเรียน ไม่ยอมรับ	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
๖. ชัดแย้งกับสภาพทางบ้าน ของนักเรียน	๔	๒๐.๐๐	๓	๓๖.๘๔	๑	๓.๑๔	๒	๒๘.๕๗	๑๐	๒๓.๓๓
๗. ไม่มีปัญหา	๔	๔๕.๐๐	๔	๔๓.๓๓	๓	๕๐.๐๐	๔	๕๓.๑๔	๑๕	๔๘.๓๓

จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๓.๓๓ มีปัญหาเนื่องจากความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับสภาพทางบ้านของนักเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๑๕ ประสบปัญหาเพราะไม่มีเวลาพอ ส่วนครูที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้อง

เสริมสร้างสิ่งดังกล่าวมีเพียงร้อยละ ๑.๖๗

เนื่องจากการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษามีทั้ง เนื้อหาและสิ่งที่จะต้องเสริมสร้างพัฒนานักเรียนเป็นอันมากแต่มีเวลาในการเรียนน้อย ครูจึงมักจะสอนไม่ทันหลักสูตรและเมื่อประสบปัญหาดังกล่าว ครูมีวิธีการแก้ไขแบบต่าง ๆ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ วิธีแก้ไขปัญหาเมื่อสอนไม่ทันตามหลักสูตร

วิธีการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อธิบายเรื่องนั้นโดยย่อ	๑๔	๗๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๑๑	๗๘.๕๗	๕	๕๗.๑๔	๔๒	๗๐.๐๐
๒. อธิบายเฉพาะหัวข้อที่จะออก ข้อสอบ	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๗
๓. ให้นักเรียนทำความเข้าใจ ด้วยตนเอง	๓	๑๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๓	๒๑.๔๑	๑	๑๔.๒๘	๘	๑๓.๓๓
๔. เพิ่มเวลาเรียนในวันหยุด	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๔.๒๘	๓	๓๖.๘๖	๑๕	๒๕.๐๐

จากตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๐ แก้ปัญหาโดยใช้วิธีอธิบายบทเรียนเพียงย่อ ๆ รองลงมาคือ ร้อยละ ๒๕ ให้นักเรียนเพิ่มเติมในวันหยุด และมีครูเป็นส่วนน้อยที่สุดที่อธิบายเฉพาะหัวข้อที่จะออกสอบ

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๐ เห็นว่าการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนเป็นวิชาการสอนที่ดี เพราะช่วยให้นักเรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนดีขึ้น ส่วนที่เห็นว่าช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้นแต่เสียเวลามาก มีเพียงร้อยละ ๒๐ ในด้านปฏิกริยาของนักเรียนที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอนของครูนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๘.๓๓ เห็นว่านักเรียนสนใจเรียนและวัดผลการเรียนดีขึ้น ส่วนที่เห็นว่านักเรียนสนใจคือผลการเรียนเหมือนเดิมมีร้อยละ ๑๘.๓๓ และที่ว่านักเรียนไม่สนใจเพราะไม่เห็นความสำคัญนั้นมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๓.๓๓ อย่างไรก็ตามครูสังคมศึกษามีปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนมากน้อยต่างกันออกไป ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบประเมินค่า โดยกำหนดให้นำหนักของคำตอบมีค่าตามลำดับดังนี้

ทุกครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๔
บ่อยครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๓
นาน ๆ ครั้ง	มีค่าเท่ากับ	๒
ไม่เคยเลย	มีค่าเท่ากับ	๑

ผลของการวิเคราะห์ที่ค่าเฉลี่ยของน้ำหนักของปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนแบ่งแยกตามจังหวัดดังนี้คือ จังหวัดนราธิวาส ๒.๙๕ ปัตตานี ๒.๘๔ ยะลา ๓.๐๗ และสตูล ๒.๗๑ ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ครูในจังหวัดยะลา ใช้อุปกรณ์การสอนบ่อยครั้ง ส่วนครูในจังหวัดอื่น ๆ ใช้อุปกรณ์การสอนค่อนข้างบ่อยครั้ง

สำหรับอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้นั้น แบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ ดังจะแสดงในตารางที่ ๒๔

ตารางที่ ๒๔ ชนิดของอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มากที่สุด

อุปกรณ์	นรวิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ลูกโลก แผนที่	๑๓	๖๕.๐๐	๑๖	๘๔.๒๑	๑๑	๗๘.๕๗	๔	๕๗.๖๙	๔๔	๗๓.๓๓
๒. รูปภาพ	๑๒	๖๐.๐๐	๑๑	๕๗.๘๙	๑๐	๗๑.๔๓	๗	๑๐๐.๐๐	๔๐	๖๘.๓
๓. ของจริงและตัวอย่าง	๔	๒๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๑๕	๒๕.๐๐
๔. หุ่นจำลอง	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๖	๑๐.๐๐
๕. หนังสือและเอกสาร	๑๔	๗๐.๐๐	๘	๔๗.๓๗	๑๐	๗๑.๔๓	๕	๕๗.๖๙	๓๘	๖๓.๓๓
๖. เครื่องมือทดลอง	๑	๕.๐๐	-	๐	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๗
๗. ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓
๘. เครื่องบันทึกเสียง แวนเสียง	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	๑	๑๔.๒๘	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๒๔ ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๓.๓๓ ใช้ลูกโลกและแผนที่เป็นอุปกรณ์การสอน รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๓๓ เป็นครูที่ใช้รูปภาพ หนังสือและเอกสาร ส่วนอุปกรณ์การสอนที่ครูจำนวนเพียงร้อยละ ๑.๖๗ ใช้คือเครื่องมือทดลอง

สำหรับการสร้างและวิธีใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษา ครูในภาคการศึกษา ๒ มีความคิดเห็นดังนี้ คือ

ตารางที่ ๒๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างและวิธีใช้อุปกรณ์การสอน

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความชำนาญในการนำมาใช้	๔	๒๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๑๒	๒๐.๐๐
๒. สามารถใช้อุปกรณ์ได้ดี	๔	๒๐.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๑๗	๒๘.๓๓
๓. สามารถประดิษฐ์อุปกรณ์ ง่าย ๆ ได้	๓	๑๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๑๔	๒๓.๓๓
๔. ขาดความคิดในการสร้าง อุปกรณ์	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๐๕.๐๐
๕. ประสบความยุ่งยากเนื่องจาก ไม่ได้ออกแบบก่อนนำมาใช้	-	๐	-	๑	-	๐	-	๐	-	๐
๖. ไม่มีเวลาในการสร้างและใช้ อุปกรณ์	๓	๑๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๙	๑๕.๐๐

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๔.๓๓ มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นอย่างดี รองลงมาคือร้อยละ ๒๓.๓๓ สามารถประดิษฐ์อุปกรณ์การสอนอย่างง่าย ๆ ได้ และมีครูจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๕ ที่เห็นว่าขาดความคิดในการสร้างอุปกรณ์การสอน

โรงเรียนในภาคการศึกษา ๒ มีบริการที่จะช่วยเสริมสร้างการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาแตกต่างกัน ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางที่ ๒๖

ตารางที่ ๒๖ บริการที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียน

บริการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ห้องสมุด	๒๐	๑๐๐.๐๐	๑๘	๑๐๐.๐๐	๑๘	๑๐๐.๐๐	๗	๑๐๐.๐๐	๖๐	๑๐๐.๐๐
๒. ห้อง เฉพาะวิชาสังคมศึกษา	๑	๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๗	๕๐.๐๐	๓	๔๒.๘๖	๑๗	๒๘.๓๓
๓. ห้อง โสตทัศนศึกษา	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๓
๔. พิพิธภัณฑ์สังคมศึกษา	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๔	๖.๖๓
๕. ชุมชนสังคมศึกษา	-	๐	๖	๓๑.๕๘	๖	๔๒.๘๖	๑	๑๔.๒๘	๑๓	๒๑.๖๗
๖. เครื่องฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง	-	๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๒	๓.๓๓
๗. ลูกโลก แผนที่	-	๕.๐๐	๑๖	๘๘.๒๑	๑๒	๘๕.๗๑	๔	๕๗.๑๔	๓๓	๕๕.๐๐

จากตารางที่ ๒๖ จะเห็นได้ว่า โรงเรียนทุกแห่งมีห้องสมุดเป็นแหล่งที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้การสอนวิชาสังคมศึกษาที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือลูกโลกและแผนที่ ส่วนแหล่งวัสดุอุปกรณ์การสอนที่น้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๑.๖๗ คือ ห้องโสตทัศนศึกษา อย่างไรก็ตามครูสังคมศึกษาต้องประสบปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนวิชานี้ เป็นอันมาก ปัญหาในด้านต่าง ๆ ที่ครูประสบ อาจจำแนกได้ดัง ต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๗ ปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอน

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อุปกรณ์การสอนของโรงเรียน มีไม่พอ	๑๔	๗๐.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๘	๕๗.๖๙	๓	๔๖.๘๖	๓๘	๖๓.๓๓
๒. โรงเรียนขาดวัสดุและเครื่อง ใช้	๔	๒๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๔	๒๘.๕๗	-	๐	๑๓	๒๑.๖๗
๓. ขาดความสนับสนุนจากผู้บริหาร บัญชา	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๗
๔. ขาดแหล่งที่จะซื้ออุปกรณ์	๗	๓๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๕.๓๘	๒	๒๘.๕๗	๑๖	๒๖.๖๗
๕. ขาดงบประมาณในการใช้จ่าย	๕	๒๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๔	๒๘.๕๗	-	๐	๑๒	๒๐.๐๐
๖. ไม่มีเวลาพอ	๔	๒๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๑๓	๒๑.๖๗
๗. ไม่มีปัญหา	-	๐	๕	๒๖.๓๒	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๙	๑๑	๑๘.๓๓

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๓.๓๓ มีปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนเนื่องจาก อุปกรณ์การสอนของโรงเรียนมีไม่พอ รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๖๗ มีปัญหาเพราะขาดแหล่งที่จะซื้ออุปกรณ์การสอนส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๑.๖๗ คือขาดความสนับสนุนจากผู้บริหารบัญชา

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมรวมหลักสูตร มีครูจำนวนเท่ากันคือร้อยละ ๕๐ ที่เห็นว่า กิจกรรมรวมหลักสูตร ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เป็นอย่างดี และร้อยละ ๕๐ เห็นว่าส่งเสริมการเรียนรู้แต่ทำให้เสียเวลามาก

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือของนักเรียนในการจัดกิจกรรมนั้น ครูส่วนใหญ่ร้อยละ ๔๕ เห็นว่า นักเรียนให้ความร่วมมือดีมาก รองลงมาร้อยละ ๔๓.๓๓ เห็นว่านักเรียนยังไม่รู้จักวิธีทำงานที่ถูกต้อง มีครูอีกร้อยละ ๑๓.๓๓ ที่เห็นว่านักเรียนมักจะถือโอกาสหลีกเลี่ยงการเรียนรู้ในชั้น และมีครูจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๕ ที่เห็นว่านักเรียนไม่ให้ความร่วมมือ สำหรับกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับชั้นต่าง ๆ นั้นครูได้จัดขึ้นมากน้อยต่างกันดังนี้ คือ

ตารางที่ ๒๘ กิจกรรมร่วมหลักสูตรสังคมศึกษาที่เคยจัด

กิจกรรม	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. พัฒนศึกษา	๑	๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๙	๑๕.๐๐
๒. ฉายภาพยนตร์ ภาพนิ่ง	๖	๓๐.๐๐	๑	๕.๒๖	๒	๑๔.๒๘	-	๐	๙	๑๕.๐๐
๓. จัดนิทรรศการ	๕	๒๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๖	๔๒.๘๖	๑	๑๔.๒๘	๒๐	๓๓.๓๓
๔. แสดงละคร	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๔	๖.๖๗
๕. อภิปราย โต้วาที	๕	๒๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๗	๕๐.๐๐	๑	๑๔.๒๘	๒๑	๓๕.๐๐
๖. จัดวิทยากรบรรยาย	๒	๑๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๙	๑๕.๐๐
๗. ให้ทำสมุดภาพ	๙	๔๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๖	๔๒.๘๖	๕	๕๗.๑๔	๒๗	๔๕.๐๐
๘. สะสมวัสดุ	๑	๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๗	๕๐.๐๐	๓	๔๒.๘๖	๑๖	๒๖.๖๗
๙. จัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษา	๓	๑๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๘	๑๓	๒๑.๖๗
๑๐. ให้นักเรียนติดตามข่าวสาร เหตุการณ์สำคัญ	๑๕	๗๕.๐๐	๑๕	๗๕.๘๕	๙	๖๔.๒๘	๕	๕๗.๑๔	๔๔	๗๓.๓๓
๑๑. ยังไม่มีโอกาสจัดกิจกรรมใด ๆ	๒	๑๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	-	๐	๒	๒๘.๕๗	๗	๑๑.๖๗

ครูส่วนใหญ่ คือ รอยละ ๗๓.๓๓ จัดกิจกรรมรวมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาโดยให้นักเรียนติดตามข่าวสาร เหตุการณ์
ที่สำคัญ รองลงมาคือ รอยละ ๔๕ ให้ทำสมุดภาพ ส่วนกิจกรรมที่ครูจัดน้อยที่สุดเพียง รอยละ ๖.๖๗ คือ การแสดงละคร
นอกจากนี้ปรากฏว่ามีครู รอยละ ๑๑.๖๗ ที่ยังไม่เคยจัดกิจกรรมใด ๆ เลย

ในการจัดกิจกรรมชนิดต่าง ๆ นั้นครูต้องประสบกับปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ตารางที่ ๒๘ ปัญหาที่ครูประสบในการจัดกิจกรรมประกอบวิชาสังคมศึกษา

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. โรงเรียนขาดเครื่องอำนวยความสะดวก	๑๓	๖๕.๐๐	๙	๔๗.๓๗	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๒๘	๔๖.๖๗
๒. ไม่รู้จักการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม	-	๐	-	๐	๒	๑๔.๒๙	-	๐	๒	๓.๓๓
๓. ไม่ได้รับความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชา	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๔. ไม่ได้รับความร่วมมือจากครูคนอื่น ๆ	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๕. ขาดความร่วมมือจากชุมชน	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	-	๐	-	๐	๓	๕.๐๐
๖. ขาดงบประมาณในการใช้จ่าย	๙	๔๕.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๒	๑๔.๒๙	๒	๒๘.๕๗	๒๓	๓๘.๓๓
๗. ไม่มีปัญหา	๑	๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๗	๕๐.๐๐	๓	๔๒.๘๖	๑๕	๒๕.๐๐
๘. ไม่มีเวลาเพียงพอ	๒	๑๐.๐๐	-	๐	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่าครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๖.๖๗ ประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร เนื่องจากโรงเรียนขาดเครื่องอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม รองลงมาคือร้อยละ ๓๘.๓๓ มีปัญหาในค่านงบประมาณ ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๓.๓๓ คือ ไม่มีเวลาเพียงพอ

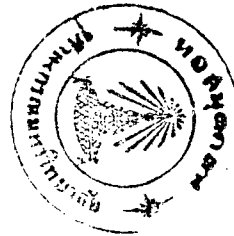
ในด้านการวัดผลการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งอาจใช้วิธีการใดหลาย ๆ อย่างนั้น ครูมีความมุ่งหมายที่สำคัญแตกต่างกันไปดังจะแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓๐ ความมุ่งหมายในการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

ความมุ่งหมาย	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เพื่อเก็บคะแนนตามระเบียบ ของโรงเรียน	๗	๓๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๑๗	๒๘.๓๓
๒. เพื่อวัดประสิทธิภาพในการ เรียนการสอน	๑๓	๖๕.๐๐	๑๔	๗๓.๑๖	๑๑	๗๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๔๐	๖๖.๖๗
๓. เพื่อแบ่งหมุ่เด็กเรียนตามความ สามารถ	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๔. เพื่อการเล่นชั้นของนักเรียน เท่านั้น	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๓	-	๐	-	๐	๓	๕.๐๐
๕. เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใน การเรียนรู้นักเรียน	๑๘	๘๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๕	๓๕.๗๑	๔	๕๗.๑๔	๓๑	๕๓.๓๓
๖. เพื่อให้ทราบพฤติกรรมของ นักเรียน	๒	๑๐.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๘	๑๓.๓๓
๗. เพื่อให้รู้ว่าการสอบตรงกับ ความมุ่งหมายหรือไม่	๕	๒๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๔	๒๘.๕๗	-	๐	๑๒	๒๐.๐๐

ในด้านการวัดผล ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๖.๖๗ มีความมุ่งหมายเพื่อวัดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๓๓ มุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ในการเรียนรู้แก่นักเรียน ส่วนความมุ่งหมายที่ครูจำนวนน้อยกล่าวถึงคือ เพื่อการเลื่อนชั้น และการแบ่งหมุ่นักเรียนตามความสามารถ

อย่างไรก็ตามครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนที่ถือว่า เป็นผู้ที่เหมาะสมความสำเร็จในการเรียนวิชาสังคมศึกษากงนี้ คือ

ตารางที่ ๓๑ ความคิดเห็นเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาไ้ดผลดี

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. สามารถในการทงจำบทเรียน	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๗	๑๑.๖๗
๒. มีความรุกรอบตัวดี	๑๒	๖๐.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๗	๕๐.๐๐	๒	๒๘.๕๗	๒๙	๔๘.๓๓
๓. สามารถในการปรับตัว	๖	๓๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๘	๕๗.๑๔	๔	๕๗.๑๔	๒๔	๔๐.๐๐
๔. สามารถนำบทเรียนไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	๓	๑๕.๐๐	๗	๓๖.๘๘	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๘	๑๖	๒๖.๖๗
๕. รู้จักใช้เหตุผลและสามารถแก้ ปัญหาได้	๑๐	๕๐.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๘	๕๗.๑๔	๓	๔๒.๘๖	๓๑	๕๑.๖๗
๖. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	๒	๑๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๒	๒๐.๐๐
๗. เคารพในสิทธิหน้าที่และความ คิดเห็นของผู้อื่น	๘	๔๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๔	๔๐.๐๐

ครูส่วนใหญ่ ถึงร้อยละ ๕๑.๖๗ เห็นว่านักเรียนที่เรียนวิชาสังคมศึกษาไ้ดผลดีนั้น ควรเป็นผู้ที่รู้จักใช้ เหตุผลและ
สามารถแก้ปัญหาได้ดี รองลงมาคือร้อยละ ๔๘.๓๓ เห็นว่าควรมีความรุกรอบตัวดี ส่วนที่เห็นว่าควรมีความสามารถในการทง
จำนั้น มีจำนวนน้อย เพียงร้อยละ ๑๑.๖๗

สำหรับวิธีการวัดผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา เพื่อให้รู้ถึงประสิทธิภาพในการเรียนการสอนนั้น ครูใช้วิธีการวัดผลในท่านต่าง ๆ ดังจะแสดงในตารางที่ ๓๒

ตารางที่ ๓๒ วิธีที่ครูใช้วัดผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา

วิธีการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ใช้ขอทดสอบแบบปรนัย	๒๐	๑๐๐.๐๐	๑๕	๗๕.๙๕	๑๑	๗๕.๕๗	๕	๗๑.๔๓	๕๑	๘๕.๐๐
๒. ใช้ขอทดสอบแบบอัตนัย	๑๗	๘๕.๐๐	๑๕	๗๕.๙๕	๑๑	๗๕.๕๗	๔	๕๗.๑๔	๔๗	๗๕.๓๓
๓. ให้นักเรียนตอบแบบปากเปล่า	๙	๔๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๒	๑๔.๒๙	๒	๒๘.๕๗	๒๑	๓๕.๐๐
๔. อภิปรายโต้วาที	๗	๓๕.๐๐	๗	๓๖.๘๘	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๒๐	๓๓.๓๓
๕. รวบรวมผลงานทุกชิ้นให้เป็น คะแนน	๑๘	๙๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๕	๓๕.๗๑	๔	๕๗.๑๔	๓๙	๖๕.๐๐
๖. สังเกตพฤติกรรมและพัฒนา การของนักเรียน	๗	๓๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๒	๑๔.๒๙	๒	๒๘.๕๗	๑๗	๒๘.๓๓

จากตารางที่ ๓๒ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่ถึงร้อยละ ๘๕ ใช้ขอทดสอบแบบปรนัยเป็นเครื่องมือในการวัดผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๗๕.๓๓ ใช้ขอทดสอบแบบอัตนัย และมีครูเพียงร้อยละ ๒๘.๓๓ ที่วัดผลจากการสังเกตพฤติกรรมและพัฒนาการของนักเรียน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อสอบที่นำมาวัดผล ครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่คือ รอยละ ๖๕ เห็นว่าข้อสอบควรจะ สร้าง โดยครูผู้สอนวิชานั้น ๆ รองลงมา รอยละ ๑๘.๓๓ เห็นว่าควรเป็นข้อสอบที่หัวหน้าวิชาสร้าง ส่วนที่เห็นว่าควรใช้ข้อสอบของ กระทรวงศึกษาธิการและของภาคการศึกษา ๒ นั้น มีเพียง รอยละ ๑๓.๓๓ และ ๓.๓๓ ตามลำดับ ส่วนกำหนดเวลาในการ ทดสอบนั้น ครูส่วนใหญ่ รอยละ ๓๖.๖๗ ทำการทดสอบนักเรียนเมื่อจบบทเรียนหนึ่ง ๆ รองลงมาทำการทดสอบตามโอกาสที่ เหมาะสม ส่วนที่ทำการทดสอบเพียงภาคละครั้งมีจำนวนเพียง รอยละ ๑๑.๖๗

การให้การบ้านวิชาสังคัมศึกษาถือว่าเป็นการวัดผลทางการเรียนการสอนอย่างหนึ่งอย่างไรก็ตาม ครูส่วนใหญ่ คือ รอย ละ ๖๕ มักจะให้การบ้านเฉพาะบทเรียนตอนที่สำคัญเท่านั้น รองลงมาคือ รอยละ ๒๘.๓๓ มักให้การบ้านทุกครั้ง เมื่อจบบทเรียน และ ครูจำนวนน้อยเพียง รอยละ ๑.๖๗ ที่ให้การบ้านก่อนทำการทดสอบ สำหรับลักษณะการบ้านวิชาสังคัมศึกษาอาจจำแนกได้ ดังต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๓๓ ลักษณะการบ้านวิชาสังคมศึกษา

การบ้าน	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ให้ท่องบทเรียนที่สำคัญ	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
๒. ให้ตอบคำถามที่เตรียมไว้	๗	๓๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๖	๔๒.๘๖	๒	๒๘.๕๗	๒๓	๓๘.๓๓
๓. ให้รายงานข่าวเหตุการณ์ที่สำคัญ	๑๔	๗๐.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๖	๔๒.๘๖	๓	๔๒.๘๖	๓๑	๕๑.๖๗
๔. ให้ทำรายงานเป็นรายบุคคล	๘	๔๐.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๓	๓๘.๓๓
๕. ให้ทำโน้ตย่อบทเรียน	๘	๔๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๘	๒๑	๓๕.๐๐
๖. ให้ทำรายงานหมู่	๘	๔๕.๐๐	๗	๓๖.๘๘	๓	๒๑.๔๓	๓	๔๒.๘๖	๒๒	๓๖.๖๗
๗. เขียนแผนที่	๑๐	๕๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๖	๔๒.๘๖	๑	๑๔.๒๘	๒๙	๔๘.๓๓
๘. ทำสมุดภาพ	๗	๓๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๙	๓๑.๖๗
๙. สะสมของจริง และของตัวอย่าง	๔	๒๐.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๑	๗.๑๔	-	๐	๙	๑๕.๐๐

ครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๑.๖๗ ให้การบ้านวิชาสังคมศึกษาโดยการให้นักเรียนรายงานข่าวและ เหตุการณ์ที่สำคัญ ร่องลงมาคือร้อยละ ๔๘.๓๓ ให้นักเรียนเขียนแผนที่ ครูส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๑๕ ให้นักเรียนสะสมของจริงและของตัวอย่าง

ตารางที่ ๓๔ ปัญหาที่ครูประสบในการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดความเข้าใจ ในการสร้าง										
แบบทดสอบ	๗	๓๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๙	๑๕	๒๕.๐๐
๒. ขาดความสนับสนุนในการใช้										
แบบทดสอบใหม่ ๆ	-	๐	๒	๑๓.๕๓	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓
๓. ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการสร้าง	๑	๕.๐๐	๒	๑๐.๕๐	-	๐	-	๐	๓	๕.๐๐
๔. ขาดงบประมาณ	๒	๑๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๓	๒๑.๔๓	๓	๔๒.๘๖	๑๑	๑๘.๓๓
๕. มีปัญหาในการตรวจให้คะแนน	-	๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๒	๓.๓๓
๖. ไม่นั่นใจว่าจะวัดผลได้ถูกต้อง	๖	๓๐.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๕	๓๕.๗๑	-	๐	๑๙	๓๑.๖๗
๗. ไม่มีปัญหา	๖	๓๐.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๓	๒๑.๔๓	๓	๔๒.๘๖	๑๙	๓๑.๖๗

จากตารางที่ ๓๔ จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๓๑.๖๗ ประสบปัญหาในการวัดผลเนื่องจากไม่แน่ใจว่าจะวัดผลได้ถูกต้อง รองลงมาคือร้อยละ ๒๕ เนื่องจากขาดความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบ ครูส่วนน้อยที่สุดมีปัญหาในการตรวจให้คะแนน และขาดความสนับสนุนในการใช้แบบทดสอบใหม่ ๆ

จากประสบการณ์ในการสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒ ครูได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ และวิชาที่มีปัญหามากน้อย ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๓๕ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาในหมวดสังคมศึกษาที่มีปัญหามากที่สุด

วิชา	นรวิवास		ปัทควนี		ยะดูา		สตุงดู		รวมยอด	
	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ	จำนวน	รอยละ
๑. หน้าที่พลเมือง	๖	๓๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๖	๔๒.๘๖	๑	๑๔.๒๘	๑๘	๓๐.๐๐
๒. ศิลปกรรม	๑๐	๕๐.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๔	๒๘.๕๗	๓	๔๒.๘๖	๒๙	๔๘.๓๓
๓. ภูมิศาสตร์	๑	๓.๐๐	-	๐	๑	๗.๑๔	-	๐	๒	๓.๓๓
๔. ประวัติศาสตร์ไทย	-	๐	๑	๕.๒๖	๒	๑๔.๒๘	๑	๑๔.๒๘	๔	๖.๖๗
๕. ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ	๓	๑๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	๒	๒๘.๕๗	๗	๑๑.๖๗

ครูส่วนใหญ่ถึงรอยละ ๔๘.๓๓ เห็นว่าวิชาศิลปกรรม เป็นวิชาที่มีปัญหาในการเรียนการสอน รองลงมาคือรอยละ ๓๐ ได้แก่ วิชาหน้าที่พลเมือง ส่วนวิชาที่ครูส่วนน้อยเพียงรอยละ ๓.๓๓ เห็นว่ามีปัญหาคือวิชาภูมิศาสตร์

ตารางที่ ๓๖ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการสอนวิชาศีลธรรมในภาคการศึกษา ๒

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	๒	๑๐.๐๐	-	๐	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๔	๖.๖๗
๒. ไม่อาจนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๑๐	๕๐.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๓	๒๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๑๙	๓๑.๖๗
๓. สภาพแวดล้อมไม่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้ได้ดี	๖	๓๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๕	๒๕.๐๐
๔. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชา	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๒	๑๔.๒๘	-	๐	๘	๑๓.๗๓
๕. ขาดความร่วมมือจากครูอื่นๆ	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓
๖. สอนยาก ไม่มีสิ่งดึงดูดให้เกิดความเลื่อมใส	๖	๓๐.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๑๐	๑๖.๖๗
๗. ขาดหนังสืออ่านประกอบ	๑	๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๕	๘.๓๓
๘. ขาดความร่วมมือจากชุมชน	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๙. ขาดผู้เชี่ยวชาญในการสอน	๒	๑๐.๐๐	๔	๒๑.๐๕	-	๐	๑	๑๔.๒๘	๗	๑๑.๖๗
๑๐. ขาดคู่มือปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีในศาสนศีลธรรม	-	๐	๒	๑๐.๕๓	-	๐	-	๐	๒	๓.๓๓

ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๑.๖๗ เห็นว่าปัญหาที่สำคัญที่สุดในการสอนวิชาศีลธรรม คือ ไม่อาจนำไปใช้ในวิถีประจำวันได้ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๒๕ เห็นว่าสภาพแวดล้อมไม่เสริมสร้างการเรียนรู้วิชานี้ให้ได้อะไร ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ขาดความร่วมมือจากครูคนอื่น และขาดผู้ปฏิบัติเป็นตัวอย่างที่ดีในทาง ศีลธรรม

ตารางที่ ๓๗ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ ปัญหาในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในภาคการศึกษา ๒

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม	๑	๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๙	๑๕.๐๐
๒. ไม่อาจนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	๖	๓๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๑	๗.๑๔	-	๐	๑๒	๒๐.๐๐
๓. สอนยากไม่อาจทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียนใด	๓	๑๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๓	๒๑.๔๕	-	๐	๗	๑๑.๖๗
๔. ขาดหนังสืออ่านประกอบ	๒	๑๐.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๘	๑๓.๓๓
๕. ขาดผู้ชำนาญการสอนวิชานี้	๓	๑๕.๐๐	๖	๓๑.๐๕	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๑๑	๑๘.๓๓
๖. นักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้	๔	๒๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	-	๐	-	๐	๑๐	๑๖.๖๗

จากตารางที่ ๓๗ จะเห็นได้ว่าครูส่วนใหญ่หรือร้อยละ ๒๐ เห็นว่าปัญหาในการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง คือไม่อาจนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ รองลงมาคือร้อยละ ๑๘.๓๓ เห็นว่าเนื่องจากขาดผู้ชำนาญในการสอน ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๑๑.๖๗ คือ สอนยากไม่อาจทำให้นักเรียนสนใจบทเรียนใด

ตารางที่ ๓๘ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในภาคการศึกษา ๒

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพ										
แวดล้อม	-	๐	๒	๑๐.๕๓	๔	๒๘.๕๗	-	๐	๖	๑๐.๐๐
๒. ขาดอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ	๕	๒๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๕	๓๕.๗๑	๑	๑๔.๒๙	๑๘	๓๐.๐๐
๓. ขาดแหล่งวิทยากรและหนังสืออ่านประกอบ	๕	๒๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๕	-	๐	๑๔	๒๓.๓๓
๔. โรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกล										
จากแหล่งประวัติศาสตร์	๑๐	๕๐.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๔.๒๙	๒	๒๘.๕๗	๑๙	๓๑.๖๗
๕. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร	๑	๕.๐๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๓	๕.๐๐
๖. ขาดผู้เชี่ยวชาญการสอนวิชานี้	๓	๑๕.๐๐	๔	๒๑.๐๕	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๑๐	๑๖.๖๗

ครูส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๓๑.๖๗ เห็นว่าปัญหาสำคัญในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในภาคการศึกษา ๒ คือโรงเรียนตั้งอยู่ห่างไกลจากแหล่งประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ครูจำนวนรองลงมาคือร้อยละ ๓๐ เห็นว่าเนื่องจาก ขาดอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ มีครูเพียงส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๕ ที่พบปัญหาเนื่องจากไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้

ตารางที่ ๓๘ ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ในภาคการศึกษา ๒

ปัญหา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพ										
แวกกลม	๒	๑๐.๐๐	๗	๓๖.๘๘	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๑๑	๑๘.๓๓
๒. ขาดอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ	๘	๔๐.๐๐	๗	๓๖.๘๘	๖	๔๖.๘๖	๑	๑๔.๒๘	๒๒	๓๖.๖๗
๓. ขาดหนังสือคนควาอ่าน										
ประกอบ	๘	๔๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๓	๒๑.๔๓	-	๐	๑๘	๓๐.๐๐
๔. ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๗	๑๑.๖๗
๕. ขาดครูชำนาญการสอนวิชานี้	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๗๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๗	๑๑.๖๗

ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๖.๖๗ เห็นว่าปัญหาที่สำคัญในการสอนวิชาภูมิศาสตร์ คือ ขาดอุปกรณ์การสอนที่สำคัญ จำนวนครูรองลงมา คือร้อยละ ๓๐ มีปัญหาเนื่องจากขาดหนังสือคนควาอ่านประกอบ มีครูเพียงจำนวนน้อยที่เห็นว่าการสอนวิชานี้มี ปัญหาเพราะขาดครูชำนาญในการสอน และไม่อาจจัดทำกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตร ได้

เนื่องจากครูผู้สอนทั้งหมด ๒๐ คนมีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน ดังนั้นปัญหาในการสอนของครูจึงแตกต่างกันออกไปด้วย จึงจะเปรียบเทียบให้เห็น

ตารางที่ ๔๐ เปรียบเทียบประสบการณ์ในการสอนและปัญหาในการสอน

ปัญหา	ประสบการณ์ ๒ - ๕		๕ - ๑๐		๑๐ - ๑๕		๑๕ - ๒๐		๒๐ - ๒๕		๒๕ - ๓๐		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตร	๒	๑๐.๐๐	๔	๒๐.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	-	๐	-	๐	๓	๑๖.๖๗
วิธีสอน	๓	๑๕.๐๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	๓	๑๕.๐๐
อุปกรณ์การสอน	๑๑	๕๕.๐๐	๔	๒๐.๐๐	๒	๓๓.๓๓	๒	๓๓.๓๓	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๒๐	๑๐๐.๐๐
กิจกรรมช่วย														
หลักสูตร	๓	๑๐.๐๐	๔	๒๐.๐๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	๓	๑๐.๐๐
แหล่งวิทยาการ	๑๐	๕๐.๐๐	๑๖	๘๐.๐๐	๓	๕๐.๐๐	๒	๓๓.๓๓	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๓๒	๑๖๐.๐๐
การวัดผล	๒	๑๐.๐๐	-	๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๔	๒๐.๐๐
เพื่อนครู	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
นักเรียน	๓	๑๕.๐๐	๔	๒๐.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๑	๑๖.๖๗	๑	๑๖.๖๗	๑๐	๕๐.๐๐
ผู้ปกครองนักเรียน	๓	๑๕.๐๐	๒	๑๐.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	-	๐	-	๐	๖	๓๐.๐๐
จำนวนชั่วโมงใน๑														
สัปดาห์สอนมาก	๖	๓๐.๐๐	๓	๑๕.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	-	๐	-	๐	๑๐	๕๐.๐๐
ชั่วโมงไม่สมดุล														
กับบทเรียน	๒	๑๐.๐๐	๓	๑๕.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	-	๐	-	๐	๖	๓๐.๐๐
ผู้บริหารการศึกษา	๓	๑๕.๐๐	๑	๕.๐๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๑	๑๖.๖๗	-	๐	๖	๓๐.๐๐

จากตารางที่ ๔๐ จะเห็นได้ว่าปัญหาที่ครูสอนสังคมศึกษาส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๓.๓๓ ประสบไคแก ฆาคแหลงวิทยการ
รองลงมาไคแก ปัญหาเกียวกัับอุปกรณการสอน ส่วนปัญหาที่น้อยที่สุดคือ ในคานการวัดผลครูที่มีประสบกการณในการสอนค่างว
๔ ปี มีปัญหาในคานอุปกรณการสอนมากที่สุด ครูที่มีประสบกการณระหวาง ๕-๑๔ ปี มีปัญหาในคานแหลงวิทยการมากที่สุด
ส่วนที่มีประสบกการณตั้งแต่ ๑๕ ปีขึ้นไปไม่มีปัญหาในคานอุปกรณการสอนและแหลงวิทยการเช่นเกียวกััน แต่ปัญหาอื่น ๆ มีน้อยมาก

เมื่อประสบปัญหาในการสอน ครูมักจะแก้ไขปัญหาโดยขอความช่วยเหลือจากบุคคลและแหล่งต่าง ๆ กันดังนี้คือ

ตารางที่ ๔๑ แหล่งที่ครูขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในการสอน

แหล่งที่ขอความช่วยเหลือ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่	๔	๒๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๑๖	๒๖.๖๗
๒. หัวหน้าสายสังคมศึกษา	๗	๓๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๘	๖๔.๓๘	๓	๔๖.๘๖	๒๘	๔๐.๐๐
๓. ศึกษาธิการอำเภอ จังหวัด	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
๔. เพื่อนครู	๑๒	๖๐.๐๐	๘	๔๖.๑๐	๘	๕๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๒๘	๔๘.๓๓
๕. สอบถามไปยังกระทรวง ศึกษาธิการ	๒	๑๐.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๗.๑๔	๑	๑๔.๒๘	๖	๑๐.๐๐
๖. สอบถามไปยังศูนย์พัฒนา ภาคการศึกษา ๒	-	๐	๑	๕.๒๖	-	๐	-	๐	๑	๑.๖๗
๗. สอบถามไปยังผู้รู้ในแขนงนั้น ๆ	๓	๑๕.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๑	๗.๑๔	-	๐	๑๐	๑๖.๖๗
๘. พยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง	๑๑	๕๕.๐๐	๑๑	๕๗.๘๙	๑๐	๗๑.๔๓	๒	๒๘.๕๗	๓๘	๕๖.๖๗

เมื่อประสบปัญหาในการสอน ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๖.๖๗ มักจะแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง รองลงมาคือร้อยละ ๔๔.๓๓ มักจะถามเพื่อนครูด้วยกัน และมีครูเพียงร้อยละ ๑.๖๗ ที่สอบถามไปยังพัฒนาภาคการศึกษา ๒

ภายหลังจากที่รวบรวมปัญหาของครูได้แล้ว ผู้วิจัยอาจจะศึกษาต่อไปว่า ครูในภาคการศึกษา ๒ ต้องการความช่วยเหลือในค่านใดบ้าง มากน้อยเพียงไร ดังนั้นจึงได้ใช้วิธีวิเคราะห์ความต้องการของครูโดยหากำเจดียนำหนักสิ่งที่ต้องการให้ช่วยเหลือ ผลของการวิเคราะห์ปรากฏว่า สิ่งที่ครูส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดในปัจจุบัน คือการเพิ่มวิทยฐานะ อันดับรองลงมาคือ ในค่านเศรษฐกิจ สำหรับสิ่งที่ ต้องการความช่วยเหลือน้อยที่สุด คือการปรับตัวในสังคม

ขอเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

ในการเสริมสร้างความก้าวหน้าเกี่ยวกับอาชีพครูนั้น ครูมีความต้องการที่แตกต่างกันดังที่จะแสดงให้เห็นตามตาราง

ที่ ๔๒

ตารางที่ ๘๒ สิ่งที่ครูต้องการในการเสริมสร้างความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพ

ความต้องการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ศึกษาต่อ	๑๔	๓๐.๐๐	๑๔	๓๓.๑๖	๑๐	๓๑.๘๓	๕	๓๑.๘๓	๔๓	๓๑.๖๓
๒. การอบรม	๑๐	๕๐.๐๐	๓	๓๖.๘๔	๘	๕๓.๑๘	๒	๒๘.๕๗	๒๓	๔๕.๐๖
๓. การนิเทศการศึกษา	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๖	๔๒.๘๖	-	๐	๑๒	๒๐.๐๐
๔. การพบปะเยี่ยมเยียน ตามโรงเรียนอื่น	๕	๒๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๒	๑๘.๒๘	-	๐	๑๒	๒๐.๐๐
๕. ต้องการให้ผู้อื่นเข้าซึ่งเกิด การสอนเพื่อปรับปรุง	๒	๑๐.๐๐	๒	๑๐.๕๓	๑	๓.๑๘	-	๐	๕	๘.๓๓
๖. อาน คนควา ความรู้ควยตนเอง	๘	๔๕.๐๐	๕	๒๖.๓๒	๖	๔๒.๘๖	๒	๒๘.๕๖	๒๒	๓๖.๖๓
๗. การประชุมแลกเปลี่ยนความคิด เห็น	๓	๑๕.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๕	๓๕.๓๑	๒	๒๘.๕๗	๑๓	๒๑.๖๓
๘. ใ้รับหนังสือเอกสารความรู้ ใหม่ ๆ จากกระทรวง	๑๓	๖๕.๐๐	๓	๑๕.๓๘	๕	๓๕.๓๑	๓	๔๒.๘๖	๒๔	๔๐.๐๐

ครูส่วนใหญ่ถึง ร้อยละ ๗๖.๒๗ ต้องการเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพโดยการศึกษาต่อมากที่สุด รองลงมา
คือร้อยละ ๔๕ ต้องการให้มีการอบรมครู ส่วนความต้องการที่น้อยที่สุด คือการ ให้อื่นเข้ามาสั่ง เภตการสอนเพื่อแก้ไข
ปรับปรุง

สำหรับสิ่งที่ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ช่วยเสริมสร้างความก้าวหน้าในอาชีพของครูนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๗๕
เห็นว่า ผู้บริหารได้ช่วยเหลือโดยสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมครูมากที่สุด รองลงมาคือ การปรับปรุงห้องสมุด และจัดหา
หนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้น ส่วนสิ่งที่จัดทำน้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๑๕ คือ การจัดอบรมและนิเทศภายในโรงเรียน

ในค่านกำหนดเวลาที่ควรจัดให้มีการอบรมครูนั้น ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๓.๓๓ ต้องการให้จัดขึ้นปีละครั้ง รองลง
มาคือ ร้อยละ ๒๓.๓๓ เห็นว่าควรจัดภาคละครั้ง ครูที่เห็นว่าควรจัดขึ้นก่อนเข้าประจำการนั้น มีจำนวนน้อยคือร้อยละ ๑๐
สำหรับความช่วยเหลือปรับปรุงที่ครูต้องการในการอบรมครูนั้น จะแสดงให้เห็นต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ ๔๓ ความรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาที่ครูต้องการปรับปรุงเมื่อเข้ารับการอบรม

ความรู้ในค่าน	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. เนื้อหาวิชา	๗	๓๕.๐๐	๘	๔๗.๓๗	๖	๔๒.๘๖	-	๐	๒๒	๓๖.๖๗
๒. วัตถุประสงค์ของวิชา สังคมศึกษา	๓	๑๕.๐๐	๘	๔๒.๑๑	๓	๒๑.๔๓	๑	๑๔.๒๘	๑๕	๒๕.๐๐
๓. วิธีสอน	๑๕	๗๕.๐๐	๑๒	๖๓.๑๖	๑๓	๘๒.๘๖	๗	๑๐๐.๐๐	๔๗	๗๘.๓๓
๔. วิธีสร้างและใช้อุปกรณ์ การสอน	๑๒	๖๐.๐๐	๑๑	๕๗.๘๙	๗	๕๐.๐๐	๔	๕๗.๑๔	๓๔	๕๖.๖๗
๕. การจัดกิจกรรม	๕	๒๕.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๔	๒๘.๕๗	๒	๒๘.๕๗	๑๘	๓๐.๐๐
๖. การวัดผล	๘	๔๐.๐๐	๖	๓๑.๕๘	๕	๓๕.๗๑	๒	๒๘.๕๗	๒๑	๓๕.๐๐

จากตารางที่ ๔๒ แสดงให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาที่ครูส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ ๗๘.๓๓ ต้องการปรับปรุงเมื่อเข้ารับการอบรมครู ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับวิธีสอน รองลงมาคือ ร้อยละ ๕๖.๖๗ ได้แก่ วิธีสร้างและการใช้อุปกรณ์การสอน ส่วนความรู้ที่ครูต้องการให้ปรับปรุงน้อยที่สุดคือ ในค่าน้ำแข็งเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของวิชานี้

สำหรับสิ่งที่ครูต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษานั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโดยหาค่าเฉลี่ยนำหนักของสิ่งที่ครูปรับปรุง และปรากฏผลว่า

สิ่งที่ครูต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาที่สุดคือในค่านหลักสูตร อันดับรองลงมาคือในด้านอุปกรณ์การสอน ส่วนสิ่งที่ครูต้องการปรับปรุงเป็นอันดับสุดท้ายคือในค่านการวัดผล

อย่างไรก็ตามในการแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษานี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ที่ต้องใช้เวลาในการพิจารณาแก้ไขกันอีกมาก ทั้งนี้เนื่องจากสภาพแวดล้อมในภาคการศึกษา ๒ มีปัญหาและอุปสรรคนานาประการ ดังที่ครูได้แสดงความคิดเห็นตามตารางที่ ๔๔

ตารางที่ ๔๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒

อุปสรรค	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวมยอด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ขาดงบประมาณ	๖	๓๐.๐๐	๗	๓๖.๘๔	๖	๔๒.๘๖	๕	๗๑.๔๓	๒๔	๔๐.๐๐
๒. ขาดครูที่มีประสิทธิภาพ	๗	๓๕.๐๐	๑๐	๕๒.๖๓	๕	๓๕.๗๑	๕	๗๑.๔๓	๒๗	๔๕.๐๐
๓. พื้นฐานการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ	๑๖	๘๐.๐๐	๑๓	๖๘.๔๒	๗	๕๐.๐๐	๓	๔๒.๘๖	๓๙	๖๕.๐๐
๔. ความขัดแย้งระหว่างผู้สอนกับผู้ปกครองนักเรียน	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐	-	๐
๕. ความขัดแย้งระหว่างผู้สอนกับผู้บริหาร	-	๐	๑	๕.๒๖	๑	๗.๑๔	-	๐	๒	๓.๓๓
๖. ความขัดแย้งระหว่างหลักสูตรกับสภาพแวดล้อม	-	๐	๑	๕.๒๖	๒	๑๔.๒๙	๓	๔๒.๘๖	๖	๑๐.๐๐

จากตารางที่ ๔๔ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๕ มีความคิดเห็นว่าการที่พื้นฐานการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ เป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชานี้ รองลงมาคือร้อยละ ๔๕ เห็นว่ามีอุปสรรคเนื่องจากขาดครูที่มีประสิทธิภาพ ส่วนอุปสรรคที่ครูส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๓.๓๓ พบคือความขัดแย้งระหว่างผู้สอนกับผู้บริหาร การศึกษา

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของครู

๑. หลักสูตร ปัญหาที่สำคัญคือหลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และไม่อาจจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น
 ๒. ควรเพิ่มความรู้และเน้นในด้านท้องถิ่นและประเทศไทยให้มากขึ้น
 ๓. ปรับปรุงการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการในการประกอบอาชีพของแต่ละท้องถิ่น
 ๔. วิชาศีลธรรม ควรมีหลักสูตรเกี่ยวกับศาสนาอิสลามเพิ่มขึ้น
๒. แบบเรียน ปัญหาที่สำคัญคือแบบเรียนเก่าและล้าสมัยเกินไป ข้อความบางตอนย่อเกินไป และความหมายเข้าใจยาก

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงแบบเรียนให้ทันสมัยอยู่เสมอ
๒. ให้เพิ่มรายละเอียดให้มากขึ้น
๓. ควรเพิ่มบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นนั้น ๆ เช่นสภาพทางภูมิศาสตร์ ประชากร การอาชีพ ฯลฯ
๔. ควรมีภาพประกอบเพิ่มขึ้น
๕. หัวข้อธรรมะในแบบเรียนศีลธรรม ไม่ควรใช้ภาษาบาลีสันสกฤต ควรใช้ภาษาไทยที่อ่านง่าย เพื่อให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น
๖. แบบเรียนหน้าที่พลเมือง ควรเขียนด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และให้ละเอียดกว่าเดิม

๓. วิธีสอน ปัญหาที่สำคัญคือ สอนยาก นักเรียนมักจะเบื่อ และไม่สนใจเรียน เพราะไม่เห็นความสำคัญ มีเวลาเรียนน้อย ต้องพยายามสอนให้ทันหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

๑. พยายามชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชานี้
 ๒. ควรนำพฤติกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเข้ามาสอดแทรกในการเรียนการสอน
 ๓. ควรเน้นในค่านการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้มาก
 ๔. คำนึงถึงความแตกต่างในค่านวัฒนธรรมและประเพณีให้มาก
 ๕. พยายามสอนให้สนุก ไม่เบื่อหน่าย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ โดยไม่รู้ตัว
 ๖. พยายามสอนให้นักเรียนรักชาติ และพระมหากษัตริย์ อันเป็นจตุรรวมของคนทั้งชาติ
 ๗. พยายามให้นักเรียนอิสลามรู้ถึงความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของรัฐบาล
 ๘. หลีกเลี่ยงสิ่งที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้งในค่านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม ของประชาชนในท้องถิ่น
 ๙. พยายามให้นักเรียนทำงานร่วมกันเป็นหมู่ ไม่ควรแบ่งแยกในค่านเพศ เชื้อชาติ และศาสนา
 ๑๐. ควรสอนวิชานี้ให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
๔. อุปกรณ์การสอน ปัญหาที่สำคัญคือ วัสดุอุปกรณ์การสอนมีจำนวนน้อย ไม่พอกับความต้องการของครูและนักเรียน การทำอุปกรณ์เองนั้นประสบความสำเร็จยากทั้งในค่านงบประมาณ ฝีมือ และเวลา

ข้อเสนอแนะ

๑. กรมวิชาการและกรมเจ้าสังกัด ควรเพิ่มงบประมาณเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน
 ๒. โรงเรียนต่าง ๆ ควรมีห้องสังคมศึกษา ห้องโสตทัศนศึกษา พร้อมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นพอควร
 ๓. ควรปรับปรุงห้องสมุดให้ทันสมัยและเพิ่มงบประมาณในการซื้อหนังสือ
 ๔. ตามโรงเรียนใหญ่ ๆ เช่น โรงเรียนประจำจังหวัด ควรมีบรรณารักษ์ห้องสมุด และเจ้าหน้าที่ห้องโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
 ๕. ควรเปิดห้องสมุดให้นักเรียนและครูได้ใช้ ตลอดเวลาในโรงเรียน
 ๖. ผู้บริหารควรจัดอุปกรณ์การสอนตามความต้องการของครูและนักเรียน
๕. กิจกรรม ปัญหาที่สำคัญคือ ไม่อาจจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับหลักสูตรได้ เนื่องจากไม่มีเวลาพอ ขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการจัด

ข้อเสนอแนะ

๑. ปรับปรุงอุปกรณ์การสอน ห้องสมุด และหนังสืออ่านประกอบให้มากขึ้น
 ๒. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนทุกคน ควรให้ความร่วมมือในการจัด
 ๓. สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดและค้นคว้าด้วยตนเอง
 ๔. สนับสนุนการศึกษานอกสถานที่
๖. การวัดผล ปัญหาที่สำคัญคือ ยังไม่แน่ใจว่าจะทำการวัดผลได้ถูกต้อง ไม่มีเวลาพอที่จะทำการวัดผลได้อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

๑. ปรับปรุงการวัดผลวิชานี้ให้เกิดประสิทธิภาพ

๒. อบรมครูถึงวิธีการสร้างข้อสอบเพื่อวัดผลวิชาสังคมศึกษาที่ถูกต้องและเหมาะสม
 ๓. ไม่ควรถือคะแนนสอบเพียงอย่างเดียว ควรมุ่งในด้านการปฏิบัติเป็นสำคัญด้วย
 ๔. ควรเพิ่มคะแนนวิชาหน้าที่และศีลธรรมให้มากขึ้น
๗. แหล่งวิทยากร ปัญหาที่สำคัญคือ แหล่งวิทยากรในภาคการศึกษานี้มีน้อยมาก โดยเฉพาะทางก้านประวัติศาสตร์แทบจะไม่มีเลย
- ข้อเสนอแนะ
๑. จัดให้ศูนย์วัสดุการศึกษาประจำภาคการศึกษา ๒ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ค้นคว้า และหยิบยืมหนังสือ ตลอดจนอุปกรณ์ที่สำคัญ
 ๒. โรงเรียนควร เชิญบุคคลในท้องถิ่นที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในก้านต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรตามโอกาสอันควร
๘. ครูสังคมศึกษา ปัญหาที่สำคัญคือ ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถและได้รับการฝึกหัดในแขนงนี้มา โดยเฉพาะ
- ข้อเสนอแนะ
๑. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของครูสังคมศึกษาโดยจัดครูที่ได้รับการฝึกหัดในก้านนี้มาสอน โดยเฉพาะ
 ๒. ครูสังคมศึกษาต้องมีความรู้รอบตัวที่ ต้องค้นคว้าและเตรียมตัวเป็นอย่างดีทุกครั้ง
 ๓. ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจสภาพในท้องถิ่น ซึ่งมีทั้งคนไทย อิสลาม และจีน มีขนบธรรมเนียม และความเชื่อที่ต่างกัน
 ๔. ต้องเป็นผู้ที่เข้ากับประชาชนทั่วไปได้

๕. ต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยเฉพาะในค่านิยมธรรม และการ เป็นพล เมืองดี
 ๖. มีความเข้าใจนักเรียนทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่ควรแบ่งแยกในด้านศาสนา
 ๗. มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี ของศาสนาอิสลาม พอควร
 ๘. มีความรู้ความสามารถและชอบสอนวิชานี้
 ๙. เป็นพหูสูตร พยายามแสวงหาความรู้อยู่เสมอ
๑๐. ในการปรับปรุงคุณภาพของครูนั้น มีข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการเรียนการสอน ดังนี้ .—
- (๑) สถาบันควรปรับปรุงครูสอนสังคมศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
 - (๒) จัดให้มีการนิเทศวิชาสังคมศึกษา เคื่อนละครั้ง
 - (๓) ควรมีวิทยาการ เป็นผู้เผยแพร่ ตอบปัญหา และให้ความรู้ใหม่ ๆ ความที่ครูต้องการ
 - (๔) เชิญวิทยากรจากกระทรวงศึกษาธิการมา เยี่ยมตามโรงเรียน ต่าง ๆ เป็นครั้งคราว
 - (๕) โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลจากกรมฯ ควรได้รับการเอาใจใส่จากกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพิเศษ โดยส่งเอกสารและ หนังสือความรู้ต่าง ๆ ไปให้
 - (๖) ปรับปรุงและจัดทำคู่มือการสอนสังคมศึกษา เฉพาะภาคการศึกษา ๒ เพื่อเป็นแนวทางในการสอนของครู
 - (๗) หน่วยงานนิเทศควร จัดการอบรมครูสังคมศึกษาในค่านิยมหาวิธีสอน กิจกรรม ตลอดจนการวัดผลอย่างน้อยปีละครั้ง

- (๘) ในการอบรมครู ผู้ให้การอบรมควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหา และมีการสาธิตวิธีการสอนที่ถูกต้อง
- (๙) กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริมการเพิ่มวิทยฐานะ และการลาไปศึกษาต่อของครู
- (๑๐) ผู้บริหารการศึกษาทุกโรงเรียน ควรส่งเสริมวิชาต่าง ๆ ทุกแขนง โดยแบ่งเฉลี่ยงบประมาณให้เหมาะสม มีใช้ส่งเสริมเพียงค้ำใจค้ำหนึ่ง

นักเรียน
ข้อมูลพื้นฐาน

ประชากรที่เป็นนักเรียนมีจำนวนทั้งสิ้น ๔๗๕ คน เป็นนักเรียนไทยพุทธ ๒๕๕ คน (ชาย ๑๒๓ คน หญิง ๑๓๒ คน) เป็นนักเรียนไทยอิสลาม ๑๗๖ คน (ชาย ๑๑๐ คน หญิง ๖๖ คน) ประชากรดังกล่าวได้จากจังหวัดนราธิวาส ๑๕๕ คน จังหวัดปัตตานี ๑๔๕ คน จังหวัดยะลา ๑๑๐ คน และจังหวัดสตูล ๖๑ คน ดังจะแสดงให้เห็นในตารางต่อไปนี้ คือ ตารางที่ ๔๕ จำนวนนักเรียนที่เป็นประชากรในภาคการศึกษา ๒

ชั้น	นราธิวาส				ปัตตานี				ยะลา				สตูล				รวม
	พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม		
	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	ช	ญ	
ม.ศ.๑	๔	๘	๕	๕	๑๐	๙	๑๐	๓	๑๓	๑๑	๑๕	-	๕	๘	๕	๖	๑๒๑
ม.ศ.๒	๓	๑๐	๒	๓	๑๑	๙	๑๓	๑๐	๑๓	๑๐	๘	๑	๓	๓	๕	๔	๑๑๒
ม.ศ.๓	๕๒	๔๐	๑๖	๑๑	๒๐	๑๔	๒๐	๑๖	๑๔	๑๓	๘	-	๓	๑	๓	๓	๒๔๒
รวม	๕๙	๕๘	๒๓	๑๙	๔๑	๓๒	๔๓	๒๙	๔๔	๓๔	๓๑	๑	๑๙	๑๒	๑๓	๑๓	๔๗๕
รวม	๑๑๓		๔๒		๓๓		๓๒		๓๘		๓๒		๓๑		๓๐		๔๗๕
รวม	๑๕๕				๑๔๕				๑๑๐				๖๑				๔๗๕

นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของภาคการศึกษา ๒ ซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรมีอายุต่ำสุด ๑๒ ปี และสูงสุด และสูงสุด ๒๑ ปี อายุเฉลี่ยของนักเรียนทั้งหมดในระดับนี้คือ ๑๕ ปี ๔ เดือน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุของนักเรียนคือ ๒.๗ นักเรียนไทยอิสลามมีอายุเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนไทยพุทธทุกระดับ ดังที่แสดงไว้ต่อไปนี้ คือ

ชั้น	อายุเฉลี่ย						
	นักเรียนไทยพุทธ			นักเรียนไทยอิสลาม			
ม.ศ. ๑	๑๔	ปี	๔	เดือน	๑๔	ปี ๕	เดือน
ม.ศ. ๒	๑๕	ปี	๑	เดือน	๑๕	ปี ๖	เดือน
ม.ศ. ๓	๑๖	ปี	๒	เดือน	๑๖	ปี ๗	เดือน

จำนวนนักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๒.๘๐ มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในเขตจังหวัดที่ตนศึกษาอยู่ นอกจากนั้น เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๑๕.๑๐ ส่วนผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคอื่น ๆ ของประเทศนั้นมีเพียงร้อยละ ๒.๑๐ เท่านั้น

สำหรับการศึกษาในระดับประถมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๑.๑๖ สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในจังหวัดที่ตนศึกษาอยู่ในปัจจุบัน และจบจากโรงเรียนในเขตภาคใต้ ร้อยละ ๗.๖๓ ส่วนผู้ที่จบการศึกษาในระดับประถมจากภาคอื่น ๆ นั้นมีเพียงร้อยละ ๑.๒๑

นอกจากภาษาไทย (ราชการ) แล้ว นักเรียนยังมีความสามารถในการใช้ภาษาอื่น ๆ อีกด้วย คือสามารถใช้ภาษา
ปักษ์ใต้ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๗๓ รองลงมาได้แก่ภาษามลายูและภาษาจีน สำหรับนักเรียนไทยอิสลามนั้นสามารถ
ใช้ภาษามลายูได้ถึงร้อยละ ๗๘.๕๘ จังหวัดที่นักเรียนมีความสามารถในการใช้ภาษามลายูมากที่สุด คือจังหวัดนครราชสีมา ส่วน
จังหวัดที่นักเรียนพูดภาษามลายูได้น้อยที่สุด คือจังหวัดสตูล ในด้านภาษาจีนนั้นนักเรียนไทยอิสลามไม่สามารถพูดได้เลย ส่วน
ภาษาที่ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ได้แก่ภาษาปักษ์ใต้ คือร้อยละ ๕๘.๖๑ รองลงมาได้แก่ภาษาไทย (ราชการ) ภาษา
มลายูและภาษาจีน ครอบครัวของนักเรียนไทยอิสลามใช้ภาษามลายูพูดจากันมากที่สุด ถึงร้อยละ ๕๐.๐๐ ส่วนภาษาอื่นนั้น
ไม่ปรากฏว่ามีครอบครัวนักเรียนไทยอิสลามครอบครัวใดใช้ คงมีใช้กันแต่ในครอบครัวของฝ่ายไทยพุทธเท่านั้น

ในด้านอิทธิพลของสภาพทางบ้าน วัดนบิรรมและประเพณี นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๓๖.๘๒ เห็นว่ามีผลต่อการ
เรียนมาก รองลงมาความคิดเห็นว่ามีผลเฉพาะบางเรื่อง ส่วนที่เห็นว่าไม่มีผลอย่างใดนั้น มีเพียงร้อยละ ๐.๕๔

สำหรับการใช้เวลาว่างของนักเรียนนั้น นักเรียนมักจะใช้เวลาว่างเพื่อทำกิจการต่าง ๆ ตามฐานะและสภาพ
แวดล้อม ก็จะแสดงให้เห็นในตารางที่ ๔๖

ตารางที่ ๔๖ การใช้เวลาว่างของนักเรียน

การใช้เวลาว่าง	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล		รวม	รวม					
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม			รวม	รวม			
																จำนวน	ร้อยละ	จำนวน
๑. ทำการบ้าน	๖๑	๓๑	๙๒	๕๗.๘๖	๔๗	๙๓	๖๔.๑๔	๔๐	๒๒	๖๒	๕๖.๓๖	๑๖	๑๕	๓๑	๕๐.๘๒	๒๗๘	๕๘.๖๑	
๒. ทบทวนบทเรียน	๔๓	๑๗	๖๐	๓๗.๗๔	๓๗	๘๐	๕๕.๑๗	๒๙	๑๕	๔๔	๕๐.๐๐	๑๔	๑๔	๒๘	๕๕.๙๐	๒๑๒	๔๔.๗๑	
๓. ค้นคว้าหาความรู้	๒๘	๑๐	๓๘	๒๓.๙๐	๒๙	๓๓	๔๒.๗๖	๒๘	๑๒	๔๐	๓๖.๓๖	๑๓	๘	๒๑	๓๕.๕๓	๑๖๑	๓๓.๙๑	
๔. อ่านหนังสือ	๘๔	๒๐	๑๐๔	๖๕.๔๑	๕๔	๕๑	๑๐๕	๗๒.๔๑	๕๗	๑๙	๗๖	๖๙.๐๐	๑๗	๑๖	๓๓	๕๕.๑๐	๓๘๑	๖๗.๐๐
๕. ฟังวิทยุ	๖๘	๑๗	๘๕	๕๓.๔๖	๔๐	๔๑	๘๑	๕๕.๘๖	๓๒	๒๑	๕๓	๔๘.๑๘	๗	๙	๑๖	๒๒.๒๒	๒๓๕	๔๙.๕๐
๖. ดูโทรทัศน์	๑๓	๑	๑๔	๘.๘๑	๒๐	๑๓	๓๓	๒๒.๗๖	๙	๓	๑๒	๑๐.๙๑	-	๒	๒	๓.๒๘	๖๑	๑๒.๘๗
๗. ทำงานอดิเรก	๔๘	๑๕	๖๓	๓๙.๖๒	๒๘	๒๘	๕๖	๓๘.๖๒	๓๐	๑๐	๔๐	๓๖.๓๖	๗	๑๑	๑๘	๒๙.๕๑	๑๗๗	๓๗.๓๐
๘. ช่วยทำงานบ้าน	๖๑	๓๐	๙๑	๕๗.๒๙	๕๔	๔๔	๘๘	๖๗.๕๙	๔๗	๒๗	๕๔	๖๗.๒๗	๑๙	๒๔	๔๓	๗๐.๕๙	๒๘๒	๕๙.๔๙
๙. ช่วยประกอบอาชีพ	๒๕	๕	๓๐	๑๘.๙๕	๑๔	๒๑	๓๕	๒๕.๑๔	๑๑	๑๐	๒๑	๑๙.๐๙	๓	๔	๗	๑๑.๔๘	๙๓	๑๙.๖๑
๑๐. ทำงานพิเศษเพื่อหารายได้	๕	๒	๗	๔.๔๐	๑๔	๑๐	๒๔	๑๖.๕๕	๔	๕	๙	๘.๑๘	๒	๑	๓	๔.๙๒	๔๓	๙.๖๑
๑๑. เล่นกีฬา	๖	-	๖	๓.๗๗	๓	๑	๔	๒.๗๖	๒	๓	๕	๕.๔๕	-	๑	๑	๑.๖๕	๑๖	๓.๓๘
๑๒. เรียนหนังสือมลายู	-	๓	๓	๑.๘๘	-	๒	๒	๑.๓๘	-	-	-	๐	-	-	๐	๕	๑.๐๕	

จากตารางที่ ๔๖ จะเห็นได้ว่า นักเรียนควาร้อยละ ๕๐ ใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ ช่วยทำงานบ้าน และทำการบ้าน และน้อยที่สุดคือการเล่นกีฬา อนึ่งมีนักเรียนไทยอิสลามบางส่วนคือร้อยละ ๑.๐๕ ที่ใช้เวลาว่างไปเรียนหนังสือมลายู

ตารางที่ ๔๗ เหตุผลที่ชอบเรียนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม								
	จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ									
๑. เป็นวิชาที่น่าสนใจ เรียนสนุก																		
เข้าใจง่าย	๓๓	๙	๔๐	๒๙.๒๑	๒๕	๒๘	๕๓	๔๐.๙๓	๒๔	๘	๓๒	๓๒.๕๘	๙	๔	๑๑	๑๙.๖๔	๑๓๖	๓๓.๙๕
๒. เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิต																		
ประจำวันมากที่สุด	๑๐	๙	๑๙	๑๑.๕๘	๑๕	๙	๒๔	๑๘.๔๖	๙	๕	๑๔	๑๔.๔๓	๔	๓	๙	๑๒.๕๐	๖๒	๑๔.๔๒
๓. เป็นวิชาที่เรียนง่าย เพียงแต่ท่อง																		
หนังสือก็สอบได้	๘	๑	๙	๕.๑๖	๙	๑๑	๑๘	๑๓.๘๔	๓	๑	๔	๔.๑๒	-	-	-	๐	๓๑	๙.๒๑
๔. เป็นวิชาที่ก้าวหน้า ก่อให้เกิดความ																		
รุกรอบตัวอย่างกว้างขวาง	๙๐	๓๑	๑๐๑	๖๘.๙๑	๓๘	๔๕	๘๓	๖๓.๘๔	๔๙	๒๑	๖๘	๙๐.๑๐	๑๘	๑๙	๓๗	๖๖.๐๗	๒๘๙	๖๙.๒๑
๕. เป็นวิชาที่มักจะทำคะแนนสอบ																		
ได้คะแนน	-	๒	๒	๑.๓๙	๔	๔	๘	๖.๑๖	๒	-	๒	๒.๐๖	-	-	-	๐	๑๒	๒.๙๕
๖. ชอบครูที่สอน	๒	-	๒	๑.๓๙	๖	๖	๑๒	๙.๒๓	๒	๒	๔	๔.๑๒	๑	-	๑	๑.๓๘	๑๙	๔.๘๒

สาเหตุที่นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๙.๒๑ ชอบวิชาสังคมศึกษา เนื่องจากเห็นว่า เป็นวิชาที่ก้าวหน้าและก่อให้เกิดความรุกรอบตัวอย่างกว้างขวาง รองลงมาคือร้อยละ ๓๓.๙๕ ชอบเพราะเห็นว่า เป็นวิชาที่น่าสนใจ เรียนสนุก ส่วนสาเหตุที่ชอบน้อยที่สุด คือ เพราะว่าเป็นวิชาที่มักจะทำคะแนนสอบได้คะแนน

ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับครูผู้สอน, การเรียน, และปัญหาในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ในค่าน้ำที่ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อครูสังคมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๑.๓๗ ให้ความเคารพนับถือครูสังคมศึกษาเช่นเดียวกับครูสอนวิชาอื่น รองลงมาคือร้อยละ ๔ รู้สึกยกย่องนับถือมากกว่าครูคนอื่น มีนักเรียนจำนวนน้อยที่เห็นว่าครูวางตัวไม่เหมาะสมและมีความสามารถน้อย

ส่วนในด้านความสัมพันธ์ระหว่างตัวนักเรียนกับครูวิชาสังคมศึกษานั้น ปรากฏว่านักเรียนร้อยละ ๔๕.๔๗ เห็นว่ามีความสนิทสนมกันพอควร รองลงมาร้อยละ ๓๗.๔๕ เห็นว่าทำการสอนและเรียนกันไปตามหน้าที่ ส่วนที่ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกันมีจำนวนน้อย คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗ เท่านั้น

เกี่ยวกับทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๐.๕๓ ชอบเรียนวิชานี้ และมีนักเรียนเพียง ๔๕ คนหรือร้อยละ ๕.๔๗ เท่านั้นที่ไม่ชอบเรียน เหตุผลที่ไม่ชอบนั้นส่วนใหญ่เนื่องมาจาก เห็นว่าเป็นวิชาที่ต้องท่องหนังสือมาก รองลงมาคือไม่ชอบครูที่สอน และวิธีสอนของครู และเห็นว่าเป็นวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซากน่าเบื่อ ส่วนนักเรียนที่ชอบเรียนวิชานี้ ก็มีเหตุผลต่าง ๆ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๔๗

วิชาต่าง ๆ ในหมวดสังคมศึกษาซึ่งได้แก่วิชาหน้าที่พลเมือง ศีลธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์นั้น มีนักเรียนที่ชอบเรียนแต่ละวิชามากน้อยต่างกัน ดังจะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

ตารางที่ 48 วิชาในหมวดสังคมศึกษาที่ชอบมากที่สุด

วิชา	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน ร้อยละ								
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
๑. หน้าที่พลเมือง	๒๑	๗	๒๔	๑๗.๖๑	๔	๒๑	๓๑	๒๐.๖๔	๑๐	๔	๑๗.๒๗	๒	๗	๔	๑๔.๗๕	๔๖	๑๘.๑๑	
๒. ศีลธรรม	๑๑	๑	๑๒	๗.๕๕	๑๖	๑๖	๓๒	๒๑.๐๗	๑๓	๑	๑๔	๑๒.๗๓	๗	๖	๑๓	๒๑.๓๑	๗๑	๑๔.๘๕
๓. ภูมิศาสตร์	๕๑	๒๓	๗๔	๔๖.๕๔	๒๒	๓๐	๕๒	๓๕.๘๖	๓๒	๒๗	๕๙	๕๓.๖๔	๑๐	๗	๑๗	๒๗.๘๗	๒๐๒	๔๒.๕๗
๔. ประวัติศาสตร์ไทย	๓๔	๑๑	๔๕	๒๘.๓๐	๓๔	๒๙	๖๓	๔๓.๔๕	๓๒	๘	๔๐	๓๖.๓๖	๑๐	๑๐	๒๐	๓๒.๗๘	๑๖๘	๓๕.๓๗
๕. ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ	๔๖	๑๔	๖๐	๓๗.๗๔	๓๒	๔๓	๗๕	๕๑.๗๒	๓๓	๑๕	๔๘	๔๓.๖๔	๗	๑๐	๑๗	๒๗.๘๗	๒๐๐	๔๒.๑๑

จากตารางที่ ๔๘ จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๔๐ ชอบวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ต่างประเทศ ส่วนวิชาที่นักเรียนจำนวนน้อยชอบคือวิชาศีลธรรม

สำหรับวิชาที่เห็นว่ามีความน่าสนใจหรือมีความสำคัญประจำวันมากน้อยนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นต่างกันดังจะแสดงไว้ในตารางที่ ๔๙

ตารางที่ ๕๕ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากที่สุด

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม								
	จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ									
๑. หน้าที่พลเมือง	๘๑	๓๐	๑๑๑	๖๘.๘๑	๓๗	๕๑	๘๘	๖๐.๖๘	๔๑	๑๘	๕๘	๕๓.๖๘	๑๘	๒๐	๓๘	๖๒.๓๐	๒๘๖	๖๒.๓๒
๒. ศิลปกรรม	๒๘	๗	๓๕	๒๒.๐๑	๓๖	๒๑	๕๗	๓๘.๓๑	๓๕	๔	๓๘	๓๕.๔๕	๓	๕	๘	๑๓.๑๑	๑๓๘	๒๘.๒๘
๓. ภูมิศาสตร์	๓๓	๘	๔๒	๒๖.๔๒	๑๘	๒๔	๔๓	๒๘.๖๖	๓๐	๑๘	๔๘	๔๓.๖๘	๑๐	๕	๑๕	๒๔.๘๒	๑๔๘	๓๑.๑๘
๔. ประวัติศาสตร์ไทย	๑	-	๑	๐.๖๓	๑	๕	๖	๔.๑๓	๓	-	๓	๒.๗๓	-	๑	๑	๑.๖๕	๑๑	๒.๓๒
๕. ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ	๑๑	๑	๑๒	๗.๕๕	๔	๗	๑๑	๗.๕๕	๖	๓	๘	๘.๑๘	๓	๓	๖	๘.๘๘	๓๘	๘.๐๑

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๖๒.๓๒ มีความคิดเห็นว่า วิชาหน้าที่พลเมือง เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันมากที่สุด วิชาที่คิดว่ามีประโยชน์รองลงมาได้แก่วิชา ภูมิศาสตร์ ส่วนวิชาที่นักเรียนเพียงร้อยละ ๒.๓๒ เห็นว่ามีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันน้อยคือประวัติศาสตร์

อย่างไรก็ตามในการเรียนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนมีความมุ่งหมายเพื่อก่อให้เกิดผลในทางต่าง ๆ ก็จะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๐ ความมุ่งหมายในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ความมุ่งหมาย	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ
			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ		
๑. เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ														
ในบทเรียน	๑๕	๗	๒๒ ๑๓.๘๓	๑๗	๑๘	๓๕ ๒๔.๑๔	๑๕	๑๐	๒๕ ๒๒.๗๓	๗	๘	๑๖ ๒๖.๒๓	๘๘	๒๐.๖๕
๒. เพื่อให้สอบได้	๑๐	๑	๑๑ ๖.๘๒	๘	๑๔	๒๒ ๑๕.๑๗	๘	๒	๑๑ ๑๐.๐๐	๕	๕	๑๐ ๑๖.๘๘	๕๔	๑๑.๓๘
๓. เพื่อให้มีความรู้รอบตัวกว้าง														
ขวาง	๖๒	๒๓	๘๕ ๕๓.๔๖	๔๔	๔๐	๘๔ ๕๗.๘๓	๔๘	๒๑	๗๐ ๖๓.๖๔	๑๕	๑๒	๒๗ ๔๔.๒๖	๒๖๖	๕๖.๑๐
๔. เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้	๒๓	๑๔	๓๗ ๒๓.๒๗	๓๐	๔๔	๗๔ ๕๑.๐๓	๓๐	๑๗	๔๗ ๔๒.๗๓	๑๓	๑๒	๒๕ ๔๐.๘๘	๑๘๓	๓๘.๕๓
๕. เพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้	๔๐	๘	๔๘ ๓๐.๘๒	๒๑	๒๓	๔๔ ๓๐.๓๘	๒๕	๑๐	๓๕ ๓๑.๘๒	๗	๔	๑๑ ๑๘.๐๓	๑๓๘	๒๙.๒๘
๖. เพื่อให้รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างถูกวิธี	๒๑	๕	๒๖ ๑๖.๓๕	๑๗	๑๘	๓๖ ๒๔.๗๓	๒๓	๑๓	๓๖ ๔๑.๘๒	๖	๓	๙ ๑๔.๗๕	๑๑๗	๒๕.๖๕
๗. เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาสังคมศึกษา	๓๓	๖	๓๙ ๒๔.๕๓	๒๖	๒๔	๕๐ ๓๔.๔๗	๒๖	๑๒	๓๘ ๓๔.๕๕	๑๔	๑๖	๓๐ ๔๘.๑๘	๑๕๗	๓๓.๑๐

นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๕๖.๑๐ มุ่งหมายในการเรียนสังคมศึกษาเพื่อให้ความรู้กว้างขวาง รองลงมาคือร้อยละ ๓๔.๕๓ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้ดี ส่วนที่มุ่งหมายเพื่อให้สอบได้ก็มีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๑๑.๓๕ เท่านั้น

เนื่องจากนักเรียนมีความมุ่งหมายที่สำคัญในการเรียนวิชานี้ เพื่อให้เกิดความรู้กว้างขวาง ดังนั้นนอกจากการเรียนรู้ในห้องเรียนแล้ว นักเรียนยังใ้คนควาความรู้เพิ่มเติมอีก แหล่งที่นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมจะแสดงไว้ในตารางที่ ๕๑

ตารางที่ ๕๑ แหล่งที่นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม

แหล่งที่ศึกษา	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม					
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ				
			จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ					
๑. อ่านหนังสือ	๑๐๓	๘๒	๑๘๕	๘๑.๑๓	๖๕	๕๗	๑๒๒	๘๘.๑๘	๖๕	๒๕	๕๐	๘๑.๘๒	๒๔	๑๖	๕๐	๖๕.๕๗	๓๘๗	๘๓.๕๘
๒. ฟังวิทยุ โทรทัศน์	๓๑	๘	๔๐	๒๕.๑๖	๓๘	๓๖	๗๕	๕๑.๗๒	๒๘	๑๕	๔๔	๕๐.๐๐	๑๐	๑๓	๒๓	๓๗.๗๐	๑๘๒	๓๘.๓๒
๓. ดูภาพยนตร์	๒๑	๑	๒๒	๑๓.๘๓	๑๕	๑๘	๓๔	๒๓.๘๕	๑๘	๑๐	๒๘	๒๕.๘๕	๔	๖	๑๐	๑๖.๔๘	๘๔	๑๘.๗๘
๔. ฟังอภิปราย บรรยาย	๑๗	๕	๒๒	๑๓.๖๘	๑๘	๒๒	๔๐	๒๗.๕๘	๑๘	๘	๒๗	๒๘.๕๕	๘	๘	๑๖	๒๖.๒๓	๑๐๕	๒๒.๑๑
๕. ไม่ได้ศึกษาเพิ่มเติม	๘	-	๘	๒.๕๑	๓	๒	๕	๓.๔๕	๑	-	๑	๐.๘๑	๒	๒	๔	๖.๕๖	๑๔	๒.๘๔

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๘๓.๕๘ ศึกษาวิชาสังคมศึกษาเพิ่มเติมจากการอ่านหนังสือ แหล่งที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมรองลงมาได้แก่ การฟังวิทยุ และดูโทรทัศน์ และที่น้อยที่สุดคือการดูภาพยนตร์ สำหรับจำนวนนักเรียนที่ไม่ได้ศึกษาหาความรู้ในด้านสังคมศึกษาเพิ่มเติมเลย มีเพียง ร้อยละ ๒.๘๔

นอกจากการหาความรู้เพิ่มเติมแล้ว นักเรียนยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชานี้ให้ได้ผลดียิ่งกว่า วิธีการต่าง ๆ ที่นักเรียนคิดว่าได้ผลนั้นแตกต่างกันดังจะแสดงรายละเอียดตามตารางที่ ๕๒

ตารางที่ ๕๒ วิธีการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาให้ได้ดี

วิธีการ	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม								
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
๑. ให้ครูทดสอบอยู่เสมอ	๓๑	๑๒	๔๓	๒๗.๐๔	๒๗	๓๑	๕๘	๔๐.๐๐	๒๕	๑๕	๔๐	๓๖.๓๖	๑๖	๘	๒๕	๔๐.๘๘	๑๖๖	๓๔.๘๕
๒. ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง	๓๑	๑๑	๔๒	๒๖.๔๒	๒๕	๓๑	๕๖	๓๘.๖๒	๒๗	๑๖	๓๘	๓๕.๔๕	๑๑	๑๑	๒๒	๓๖.๐๗	๑๕๘	๓๓.๔๗
๓. ท่องจำ	๘	๒	๑๐	๖.๒๘	๘	๘	๑๗	๑๑.๗๖	๒	๑	๓	๒.๗๓	๒	๑	๓	๕.๘๒	๓๓	๖.๘๕
๔. ทำโน้ตย่อ	๕๓	๑๘	๗๑	๔๔.๖๕	๓๐	๓๗	๖๗	๔๖.๒๐	๓๓	๑๕	๔๘	๔๓.๖๔	๑๑	๑๒	๒๓	๓๗.๗๐	๒๐๘	๔๔.๐๐
๕. พยายามนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน	๕๕	๑๓	๖๘	๔๒.๗๗	๔๐	๓๗	๗๗	๕๓.๑๐	๔๒	๑๗	๕๘	๕๓.๖๔	๑๘	๑๗	๓๕	๕๗.๓๘	๒๓๘	๕๐.๓๒

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๐.๓๒ เห็นว่า วิธีการเสริมสร้างการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาให้ได้ดี ก็คือต้องพยายามนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันให้มากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ ๔๔ เห็นว่าต้องทำโน้ตย่อบทเรียนและมีนักเรียนเพียง ร้อยละ ๖.๘๕ เท่านั้นที่เห็นว่าควรใช้วิธีท่องจำ

อย่างไรก็ตามในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ นั้นย่อมจะประสบกับปัญหาอยู่เสมอ สำหรับนักเรียนเมื่อประสบปัญหาในการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ได้แก้ไขปัญหาคตามวิธีการต่างๆ ก็จะแสดงให้เห็นต่อไปนี้

ตารางที่ ๕๓ วิธีการแก้ไขปัญหาในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

วิธีการ	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			จำนวน ร้อยละ
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	
			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ	
๑. แก้ปัญหาด้วยตนเอง	๕๖	๑๕	๗๑ ๕๔.๖๕	๔๗	๕๘	๑๐๖ ๗๓.๖๐	๔๘	๒๓	๗๑ ๕๕.๕๕	๒๐	๑๖	๓๖ ๕๘.๐๖	๒๔๖ ๖๐.๓๘
๒. ถามครูผู้สอน	๖๕	๓๑	๙๖ ๖๐.๓๘	๕๗	๖๐	๑๑๗ ๘๐.๖๘	๕๒	๒๖	๗๘ ๕๐.๘๑	๒๒	๒๓	๔๕ ๗๓.๗๗	๓๓๖ ๗๐.๗๓
๓. ถามเพื่อน	๕๐	๑๒	๖๒ ๓๘.๘๘	๒๖	๓๑	๕๗ ๓๘.๓๑	๓๒	๑๗	๔๙ ๔๔.๕๕	๘	๑๐	๑๘ ๓๑.๑๕	๑๘๗ ๓๘.๓๖
๔. ถามผู้ปกครอง	๑๒	๒	๑๔ ๘.๘๑	๑๕	๘	๒๓ ๑๕.๘๖	๑๒	๕	๑๗ ๑๕.๕๕	๗	๒	๙ ๑๕.๗๕	๖๓ ๑๓.๒๗
๕. ไม่สนใจที่จะแก้ปัญหา	๖	-	๖ ๓.๗๗	๑	-	๑ ๐.๖๘	๒	-	๒ ๑.๘๒	-	-	- ๐	๘ ๑.๘๓

นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๗๐.๗๓ แก้ปัญหาที่ประสบในการเรียนวิชาสังคมศึกษา โดยการถามครูผู้สอน รองลงมาคือพยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนที่ไม่สนใจในการแก้ปัญหามีเพียงร้อยละ ๑.๘๓

เกี่ยวกับหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในขบวนการเรียนการสอนวิชานี้ นักเรียนในภาคการศึกษา ๒ ได้ให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ดังจะแสดงไว้ในตารางที่ ๕๔

ตารางที่ ๕๘ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ
			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ		
๑. เนื้อหาในหลักสูตรน่าเบื่อ	๑๓	๒	๑๕ ๘.๔๓	๒๔	๒๐	๔๔ ๓๐.๓๔	๒๗	๕	๓๒ ๒๘.๐๘	๔	๕	๙ ๑๔.๓๕	๑๐๐	๒๑.๐๕
๒. ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	๑๓	๓	๑๖ ๑๐.๐๖	๕	๖	๑๑ ๗.๕๘	๖	๕	๑๑ ๑๐.๐๐	๔	๔	๘ ๑๓.๑๑	๔๖	๙.๖๘
๓. เนื้อหามากเกินไป	๑๗	-	๑๗ ๑๐.๖๗	๘	๑๒	๒๐ ๑๓.๗๖	๘	๒	๑๐ ๘.๐๘	๕	๓	๘ ๑๓.๑๑	๕๕	๑๑.๕๘
๔. เหมาะสมดีแล้ว	๒๒	๓๐	๕๒ ๕๗.๘๖	๒๘	๕๒	๖๑ ๔๒.๐๗	๓๔	๒๐	๕๔ ๔๘.๐๘	๑๖	๑๕	๓๑ ๕๐.๘๒	๒๓๘	๕๐.๑๑
๕. ควรเพิ่มหลักสูตร เฉพาะภาคการศึกษา ๒	๒๐	๙	๒๙ ๑๘.๒๔	๑๕	๑๕	๓๐ ๒๐.๖๘	๑๑	๑๐	๒๑ ๑๘.๐๘	๕	๔	๙ ๑๔.๓๕	๘๘	๑๘.๗๔

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๑.๐๕ มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาในหลักสูตรน่าเบื่อ รองลงมาคือร้อยละ ๑๘.๗๔ เห็นว่าควรเพิ่มหลักสูตรเฉพาะภาคการศึกษา ๒ ส่วนที่เห็นว่า ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มี ร้อยละ ๙.๖๘

๓๕. ๓๒ สำหรับความคิดเห็นในค่านักเรียนวิชาสังคมศึกษานั้น นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๒๒.๕๓ เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว และที่เห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงขึ้นนั้น มีร้อยละ ๑๘.๗๔ ส่วนผู้ที่เห็นว่าควรลดชั่วโมงนั้นมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๓.๑๖

ตารางที่ ๕๕ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน

ความคิดเห็น	นราธิวาส				ปัตตานี				ยะลา				สตูล				รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ยากเกินไป	-	-	-	๐	-	๓	๓.๐๗	๒.๐๗	๕	๒	๗	๒.๓๖	-	๑	๑	๑.๖๕	๑๑	๒.๓๒
๒. ง่ายเกินไป	๒	-	๒	๑.๒๖	๖	๑	๗	๕.๘๓	-	-	-	๐	๑	๒	๓	๕.๘๒	๑๒	๒.๕๓
๓. บางตอนยากในการตีความหมาย	๕๐	๒๐	๗๐	๕๕.๐๓	๓๐	๓๕	๖๕	๕๕.๘๓	๓๗	๑๕	๕๒	๕๗.๒๗	๑๑	๘	๑๙	๓๑.๑๕	๒๐๖	๕๓.๓๗
๔. ภาพประกอบน้อยเกินไป	๕๕	๑๗	๗๒	๕๕.๒๘	๕๓	๒๕	๖๘	๕๖.๙๐	๕๓	๒๑	๖๕	๕๙.๐๘	๑๕	๒๑	๓๖	๕๙.๐๒	๒๕๑	๕๐.๗๕
๕. ราคาแพงเกินไป	-	-	-	๐	๕	-	๕	๒.๗๖	๒	๑	๓	๒.๗๓	๑	-	๑	๑.๖๕	๘	๒.๖๘
๖. เหมาะสมทีเดียว	๒๖	๖	๓๒	๒๐.๑๓	๑๒	๒๓	๓๕	๒๘.๑๕	๑๖	๘	๒๔	๒๖.๘๒	๕	๕	๑๐	๑๓.๑๑	๘๘	๒๐.๘๕
๗. ควรเพิ่มเนื้อหาให้ละเอียดยิ่งขึ้น	๕	๑	๖	๓.๗๗	๓	๑	๔	๒.๗๖	-	-	-	๐	-	-	-	๐	๑๑๐	๒.๑๑

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๐.๗๕ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาว่า มีภาพประกอบน้อยไป รองลงมาคือร้อยละ ๕๓.๓๗ เห็นว่า ข้อความบางตอนยากในการตีความหมาย มีนักเรียนเพียงร้อยละ ๑.๖๕ ที่เห็นว่าราคาแพงเกินไป

ในด้านวิธีสอนซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญนั้น ปรากฏว่านักเรียนชอบวิธีสอนแบบต่าง ๆ กันดังนี้ คือ

ตารางที่ ๕๖ วิธีสอนสังคมศึกษาที่นักเรียนชอบมากที่สุด

วิธีสอน	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ
			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ		
๑. ครูบอกใจจุด	๑๘	๖	๒๔ ๑๕.๐๘	๗	๑๒	๑๙ ๑๓.๑๐	๘	๗	๑๕ ๑๓.๖๔	๗	๕	๑๑ ๑๘.๐๓	๖๙	๑๔.๕๕
๒. ครูอธิบายเฉพาะบทเรียน	-	-	- ๐	-	๑	๑ ๐.๖๘	๑	๑	๒ ๑.๘๒	-	-	- ๐	๓	๐.๖๓
๓. ครูขยายความเพิ่มเติม	๓๙	๑๓	๕๒ ๓๑.๓๐	๓๒	๓๘	๖๖ ๔๕.๕๘	๓๕	๒๑	๕๖ ๕๐.๘๑	๑๓	๑๖	๒๙ ๔๗.๕๔	๒๐๓	๔๒.๗๘
๔. ให้นักเรียนทำความเข้าใจเอง	๕	๒	๗ ๔.๔๐	๖	๖	๑๒ ๘.๒๖	๒	๒	๔ ๓.๖๔	๕	๒	๗ ๑๑.๔๘	๓๐	๖.๓๓
๕. ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน	๓๔	๗	๔๑ ๒๕.๓๙	๓๓	๓๙	๗๒ ๔๙.๖๖	๓๕	๒๐	๕๕ ๕๐.๐๐	๑๐	๑๓	๒๓ ๓๗.๕๐	๑๙๑	๔๐.๒๖
๖. ใช้อุปกรณ์และขยายบทเรียนเพิ่มเติม	๖๕	๒๗	๙๒ ๕๗.๘๖	๔๕	๔๒	๘๗ ๖๐.๐๐	๔๓	๑๕	๕๘ ๕๒.๗๓	๑๕	๑๖	๓๑ ๕๐.๘๒	๒๗๘	๕๘.๕๒

จากตารางที่ ๕๖ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๕๘.๕๒ ชอบวิธีการสอนโดยการใช้อุปกรณ์และขยายบทเรียนเพิ่มเติม รองลงมาคือร้อยละ ๔๒.๗๘ ชอบให้ครูขยายความเพิ่มเติมส่วนที่ชอบให้ครูอธิบายเฉพาะบทเรียน มีเพียงร้อยละ ๐.๖๓

ในค่านการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนนั้น นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนของครูดังนี้คือ

ตารางที่ ๕๗ - ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนของครู

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม								
	จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ		จำนวน ร้อยละ									
๑. ชอบเพราะช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น	๔๘	๓๖	๑๓๔	๘๔.๒๘	๖๑	๕๘	๑๑๙	๘๒.๐๓	๖๙	๒๘	๙๗	๘๘.๑๘	๒๒	๒๕	๔๗	๗๗.๐๕	๓๙๘	๘๓.๕๘
๒. ชอบเพราะสนุก	๑๕	๑๐	๒๕	๑๕.๗๒	๒๐	๑๘	๓๘	๒๖.๒๑	๒๙	๒๑	๕๐	๔๕.๔๕	๑๐	๖	๑๖	๒๖.๒๓	๑๒๙	๒๖.๓๖
๓. ไม่ชอบ	-	-	-	๐	๑	๑	๒	๑.๓๘	-	๑	๑	๐.๙๑	๑	-	๑	๑.๖๕	๔	๐.๘๔
๔. เป็นวิธีการที่น่าเบื่อ	๓	-	๓	๑.๘๙	-	๑	๑	๐.๖๗	-	-	-	๐	๑	๑	๒	๓.๒๘	๖	๑.๒๖
๕. สนุกแต่ไม่ช่วยให้เข้าใจดีขึ้น	๗	๑	๘	๕.๐๓	๕	-	๕	๓.๔๕	๖	๓	๙	๘.๑๘	๑	๑	๒	๓.๒๘	๒๔	๕.๐๕

นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ ๘๓.๕๘ ชอบให้ครูใช้อุปกรณ์การสอนเพราะเห็นว่าช่วยให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้น รองลงมาคือร้อยละ ๒๖.๓๖ ชอบเพราะเห็นว่าสนุก ส่วนที่ไม่ชอบนั้นมีเพียงร้อยละ ๐.๘๔

ในด้านกิจกรรมประกอบการสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับการเรียนวิชานี้ นักเรียนมีความคิดเห็น และทัศนคติ แตกต่างกันดังจะแสดงไว้ใน

ตารางที่ ๕๕ ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมรวมหลักสูตร

ความคิดเห็น	นราธิวาส				ปัตตานี				ยะดา				สตูล				รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	พุทธ	อิสลาม	รวม	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. ชอบเพราะสนุก	๑๘	๕	๒๓	๑๘.๘๓	๒๒	๑๕	๓๗	๒๕.๕๒	๒๓	๑๕	๓๘	๓๘.๕๕	๗	๔	๑๑	๑๘.๐๓	๑๐๘	๒๒.๘๕
๒. ชอบเพราะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้	๕๕	๒๘	๘๓	๕๒.๒๐	๓๕	๔๐	๗๕	๕๑.๗๒	๔๑	๑๙	๖๐	๕๔.๕๕	๙	๑๔	๒๓	๓๗.๗๐	๒๔๑	๕๐.๗๘
๓. ดีแต่เสียเวลา	๘	๒	๑๐	๖.๒๘	๗	๖	๑๓	๘.๘๗	๑๒	๔	๑๖	๑๔.๕๕	-	๒	๒	๓.๒๘	๔๑	๘.๖๓
๔. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน	๒๕	๑๐	๓๕	๒๒.๐๑	๑๙	๒๓	๔๒	๒๘.๘๗	๒๔	๑๙	๔๓	๓๙.๐๙	๙	๘	๑๗	๒๗.๘๗	๑๓๗	๒๘.๘๘
๕. ไม่ชอบ	๑	๑	๒	๑.๒๖	-	-	-	๐	๒	-	๒	๑.๘๒	-	-	-	๐	๔	๐.๘๕
๖. ไม่ทราบเพราะครูไม่เคยจัด	๒๘	๓	๓๑	๑๙.๕๐	๑๓	๑๒	๒๕	๑๗.๒๘	๙	๑๑	๑๐	๙.๐๙	๑๑	๗	๑๘	๒๙.๓๑	๘๔	๑๗.๖๘

จากตารางที่ ๕๕ จะเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๐.๗๘ ชอบให้ครูจัดกิจกรรมรวมหลักสูตร เพราะเห็นว่าช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๘๘ เห็นว่าช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและนักเรียน ส่วนที่ไม่ชอบนั้นมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ ๐.๘๕

ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบให้ครูจัดกิจกรรมรวมหลักสูตรบ่อย ๆ สำหรับกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ที่นักเรียนต้องการนั้น จะแสดงให้เห็นดังตารางต่อไปนี้คือ

ตารางที่ ๕๕ กิจกรรมรวมหลักสูตรที่โครงการให้ครูจัดมากที่สุด

กิจกรรม	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม	
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ
			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ			จำนวน ร้อยละ		
๑. ทักษะศึกษา	๔๔	๑๕	๖๓ ๓๙.๖๖	๒๐	๒๔	๔๔ ๓๗.๒๔	๒๔	๑๗	๔๑ ๓๗.๒๗	๘	๑๒	๒๑ ๓๘.๕๓	๑๓๙	๓๗.๖๘
๒. หมายเหตุ	๓๗	๔	๔๑ ๒๕.๗๙	๒๕	๒๑	๔๖ ๓๑.๗๒	๑๘	๑๐	๒๘ ๒๕.๔๕	๓	๖	๙ ๑๔.๓๕	๑๒๔	๒๖.๑๑
๓. จัดนิทรรศการ	๒๑	๕	๒๖ ๑๖.๓๕	๑๔	๑๓	๒๗ ๑๘.๖๒	๑๕	๕	๒๐ ๑๘.๖๔	๒	๑	๓ ๔.๙๒	๗๑	๑๙.๕๕
๔. จัดชุมนุมสังคมนศึกษา	๒๑	๑๓	๓๔ ๒๐.๗๕	๒๔	๒๙	๕๓ ๓๖.๕๕	๑๘	๑๔	๓๒ ๒๙.๐๙	๘	๑๐	๑๘ ๒๙.๕๑	๑๓๗	๓๖.๘๘
๕. โทวาที	๒๕	๑๐	๓๕ ๒๒.๐๑	๒๕	๒๑	๔๖ ๓๑.๗๒	๑๙	๖	๒๕ ๒๒.๗๕	๑๒	๖	๑๘ ๒๙.๕๑	๑๒๗	๒๖.๗๘
๖. เชิญวิทยากรมาบรรยาย	๒๙	๘	๓๗ ๒๓.๒๗	๑๘	๒๔	๔๒ ๒๘.๙๗	๒๒	๑๒	๓๔ ๓๐.๙๑	๑๓	๗	๒๐ ๓๒.๗๘	๑๓๓	๒๘.๐๐
๗. แสดงละคร	๒	๓	๕ ๓.๑๔	๗	๑๐	๑๗ ๑๑.๗๒	๘	๕	๑๓ ๑๑.๘๒	๒	๓	๕ ๘.๒๗	๔๐	๘.๕๒

จากตารางที่ ๕๕ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมรวมหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาที่นักเรียนส่วนมากคือร้อยละ ๓๗.๖๘ โครงการให้จัดมาก ได้แก่ทักษะศึกษา รองลงมาคือร้อยละ ๒๘.๘๘ ได้แก่การจัดตั้งชุมนุมสังคมนศึกษา ส่วนกิจกรรมที่นักเรียนต้องการน้อยที่สุด เพียงร้อยละ ๘.๕๒ ได้แก่การแสดงละคร

ในด้านการวัดผลการเรียนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนต้องการให้มีการวัดผลในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ดังจะแสดงให้เห็นตามตารางที่ ๖๐

ตารางที่ ๖๐ กำหนดเวลาที่นักเรียนต้องการให้ครูทดสอบความรู้วิชาสังคมศึกษา

กำหนดเวลา	นราธิวาส			ปัตตานี			ยะลา			สตูล			รวม					
	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	พุทธ	อิสลาม	รวม	จำนวน	ร้อยละ				
			จำนวน			ร้อยละ			ร้อยละ			ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
๑. ทุกชั่วโมง	๕	๒	๗	๔.๔๐	๑๕	๖	๒๑	๑๔.๔๘	๖	๒	๘	๗.๒๗	๕	๓	๘	๑๓.๑๑	๔๔	๘.๒๗
๒. ทุกบทเรียน	๖๖	๒๖	๙๒	๕๗.๘๖	๔๑	๔๘	๘๐	๖๒.๐๗	๕๒	๑๗	๖๙	๕๓.๖๔	๑๗	๑๘	๓๕	๕๗.๓๘	๒๗๖	๕๘.๐๕
๓. เคียงละครึ่ง	๑๒	๓	๑๕	๘.๔๓	๖	๑๑	๑๗	๑๑.๗๖	๑๘	๕	๒๓	๒๐.๒๑	๑๐	๕	๑๕	๒๔.๘๒	๗๐	๑๔.๗๕
๔. เหนือละครึ่ง	๗	๒	๙	๕.๖๖	๓	๒	๕	๓.๘๕	๒	๔	๖	๕.๔๕	-	-	-	๐	๒๐	๔.๒๒
๕. ปลายปีครึ่งเดียว	๑	-	๑	๐.๖๓	-	๑	๑	๐.๖๗	-	-	-	๐	-	-	-	๐	๒	๐.๔๒
๖. เมื่อไรก็ได้แต่ต้องบอกล่วงหน้า	๓๕	๑๒	๔๗	๒๘.๕๖	๑๗	๒๘	๔๖	๓๑.๗๖	๒๖	๑๘	๔๔	๔๐.๐๐	๒	๗	๙	๑๔.๗๕	๑๔๖	๓๐.๗๓

จากตารางที่ ๖๐ แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ คือร้อยละ ๕๘.๐๕ ต้องการให้ครูทำการทดสอบความรู้วิชาสังคมศึกษาเมื่อเรียนจบทุกบทเรียน รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๗๓ ต้องการให้ทำการทดสอบเมื่อใดก็ได้ แต่ต้องบอกให้ครูล่วงหน้า ส่วนที่ต้องการให้ทำการทดสอบในปลายปีครึ่งเดียวนั้นมีเพียงร้อยละ ๐.๔๒ เท่านั้น

เกี่ยวกับความคิดเห็นในค่านิยมทดสอบวิชาสังคมศึกษา ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบแบบทดสอบที่มีทั้งข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัยรวมกัน อย่างไรก็ตามระหว่างข้อสอบแบบอัตนัยกับปรนัยนั้น นักเรียนชอบแบบปรนัยมากกว่า

ขอเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

เนื่องจากการสอนวิชาสังคมศึกษาในภาคการศึกษา ๒ มีอุปสรรคในค่านต่าง ๆ เป็นอันมาก นักเรียนจึงได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาดังกล่าวหลายประการ ตามความต้องการมากน้อย ดังแสดงไว้ในตารางที่ ๒๑

ตารางที่ ๖๑ สิ่งที่ต้องการปรับปรุงเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา

สิ่งที่ต้องการปรับปรุง	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม								
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ								
๑. วิธีสอนของครู	๓๑	๙	๓๘	๒๓.๘๐	๒๒	๒๔	๔๖	๓๑.๙๒	๓๕	๑๑	๔๖	๔๑.๘๒	๑๑	๕	๑๖	๒๖.๒๓	๑๔๖	๓๐.๙๓
๒. หลักสูตรและแบบเรียน	๒๑	๙	๒๘	๑๙.๖๑	๒๕	๒๕	๕๐	๓๔.๔๙	๒๓	๑๐	๓๓	๓๐.๐๐	๖	๕	๑๑	๑๘.๐๓	๑๒๒	๒๕.๙๕
๓. อุปกรณ์การสอน	๘๑	๓๘	๑๑๙	๙๔.๘๔	๔๘	๕๔	๑๐๓	๙๑.๐๓	๕๔	๒๕	๙๘	๙๑.๘๒	๒๓	๒๔	๔๙	๙๙.๐๕	๓๔๘	๙๓.๔๒
๔. กิจกรรมรวมหลักสูตร	๒๔	๕	๒๙	๑๘.๒๔	๒๔	๒๘	๕๒	๓๕.๘๖	๒๘	๙	๓๖	๓๒.๙๓	๑๐	๖	๑๖	๒๖.๒๓	๑๓๓	๒๘.๐๐
๕. คุณภาพของครู	๒๓	๓	๒๖	๑๖.๓๕	๘	๑๖	๒๕	๑๙.๒๔	๑๔	๖	๒๐	๑๘.๑๘	๖	๔	๑๐	๑๖.๔๘	๘๑	๑๙.๐๘
๖. คุณภาพของโรงเรียน	๑๒	๓	๑๕	๘.๔๓	๘	๓	๑๑	๙.๕๘	๓	๔	๗	๖.๓๖	๒	๓	๕	๘.๑๙	๓๘	๘.๐๑

จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๙๓.๘๒ ต้องการให้ปรับปรุงในด้านอุปกรณ์การสอนมากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ ๓๐.๙๓ ต้องการให้ปรับปรุงในด้านวิธีสอนของครู นักเรียนเพียงร้อยละ ๘.๐๑ ที่ต้องการให้ปรับปรุงในด้านคุณภาพของโรงเรียน

ในด้านการศึกษาครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาตามความต้องการของนักเรียนนั้น นักเรียนได้ให้ข้อคิดเห็น เกี่ยวกับลักษณะของครูสังคมศึกษาที่ตนชอบไว้ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๒ คุณลักษณะ ของครูสังคมศึกษาที่นักเรียนต้องการ

คุณลักษณะ	นราธิวาส				ปัตตานี				ยะลา				สตูล					
	พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม		พุทธ		อิสลาม			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
๑. วิทยุสูง	๔	๑	๕	๓.๑๔	๘	๑๑	๑๘	๑๓.๑๐	๖	-	๖	๕.๔๕	๓	๑	๔	๖.๕๖	๓๔	๓.๑๖
๒. คุณวุฒิสูง	๒๕	๓	๓๒	๒๐.๑๒	๒๑	๓๑	๕๒	๓๕.๘๖	๒๑	๙	๓๐	๒๓.๒๓	๑๔	๑๓	๒๓	๔๔.๒๖	๑๔๔	๒๙.๖๘
๓. มีความรอบตัวดี	๖๖	๒๑	๘๓	๕๔.๓๒	๕๖	๕๕	๑๑๑	๗๖.๕๕	๕๕	๖๕	๘๐	๗๓.๓๓	๒๑	๑๖	๓๓	๖๐.๖๖	๓๑๕	๖๖.๓๒
๔. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี	๕๘	๑๔	๗๒	๔๕.๒๘	๓๓	๔๓	๘๐	๕๕.๑๓	๔๓	๒๑	๖๔	๕๘.๑๘	๑๓	๑๘	๓๑	๕๐.๘๒	๒๔๓	๕๒.๐๐
๕. บุคลิกดี	๑๘	๕	๒๔	๑๕.๐๘	๑๓	๒๒	๓๘	๒๖.๙๐	๓	๖	๑๓	๑๑.๘๒	๕	๓	๘	๑๓.๑๑	๘๒	๑๓.๒๖
๖. วิธีการสอนดี	๖๘	๓๑	๑๐๐	๖๒.๘๘	๕๕	๕๑	๑๐๕	๗๒.๔๑	๕๑	๒๖	๗๓	๖๖.๓๖	๒๕	๒๑	๔๖	๗๕.๔๑	๓๒๔	๖๘.๒๑
๗. เอาใจใส่นักเรียน	๓๘	๑๐	๔๘	๓๐.๘๒	๓๕	๔๑	๗๖	๕๒.๔๑	๓๖	๑๕	๕๑	๔๖.๓๓	๑๕	๑๓	๓๖	๕๒.๔๖	๒๐๔	๔๒.๘๔
๘. ใจดี	๔๒	๓	๔๕	๓๐.๘๒	๓๐	๒๘	๕๘	๔๐.๐๐	๑๘	๑๓	๓๒	๒๘.๐๘	๓	๖	๑๓	๒๑.๓๑	๑๕๒	๓๒.๐๐
๙. มีความประพฤติดี	๔๔	๑๘	๖๓	๓๘.๖๓	๔๓	๔๔	๘๓	๖๐.๐๐	๒๘	๑๘	๔๓	๔๒.๓๓	๑๖	๑๓	๓๓	๕๔.๑๐	๒๓๐	๔๘.๔๒
๑๐. ใ้การบ้านน้อย	๖	-	๖	๓.๓๓	๑	๑	๒	๑.๓๘	๒	๒	๕	๓.๖๔	-	๒	๒	๓.๒๘	๑๖	๓.๓๓

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะของครูสังคมศึกษาที่นักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ ๖๘.๒๑ ชอบ คือ เป็นผู้ที่มีวิธีการสอนดี รองลงมาคือชอบครูที่มีความรู้รอบตัวดี และมีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี ส่วนนักเรียนที่ขอครูที่ให้การบ้านน้อยมีจำนวนเพียงร้อยละ ๓.๓๓

อย่างไรก็ตาม ในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ในภาคการศึกษา ๒ นี้ นักเรียนเห็นว่ามียุทธวิธีในด้านต่าง ๆ หลายประการ ดังที่ได้แสดงความ
 คิดเห็นไว้ในตารางที่ ๒๓

ตารางที่ ๒๓ ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ยุทธวิธีในการเรียนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นราธิวาส		ปัตตานี		ยะลา		สตูล		รวม									
	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	พุทธ	อิสลาม	จำนวน	ร้อยละ								
๑. ขาดครูที่มีความสามารถ	๒๓	๗	๓๐	๑๘.๘๕	๑๘	๑๐	๒๘	๒๐.๐๐	๒๒	๕	๒๗	๒๔.๕๕	๑๒	๓	๑๕	๒๔.๘๒	๑๐๑	๒๑.๒๖
๒. ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น	๕๖	๒๑	๗๗	๔๘.๔๓	๒๓	๒๒	๕๕	๓๗.๘๓	๒๔	๑๑	๓๕	๓๑.๘๒	๑๓	๑๗	๓๐	๔๘.๑๘	๑๘๗	๔๑.๔๗
๓. โรงเรียนขาดหนังสือและอุปกรณ์	๒๐	๘	๒๘	๑๗.๖๑	๑๐	๑๓	๒๓	๑๕.๘๖	๔	๔	๘	๗.๗๒	๓	๑	๔	๖.๕๖	๖๓	๑๓.๒๘
๔. บทเรียนไม่น่าสนใจ	๒๘	๖	๓๔	๒๐.๗๕	๑๕	๑๑	๒๖	๑๗.๘๓	๑๖	๖	๒๒	๒๐.๐๐	๕	๔	๙	๑๔.๗๕	๘๑	๑๘.๒๖
๕. ขาดอุปกรณ์การเรียน	๔๔	๖	๕๐	๓๑.๔๕	๑๘	๑๘	๓๖	๒๕.๕๒	๑๓	๑๑	๒๔	๒๑.๘๒	๑๑	๑๑	๒๒	๓๖.๐๗	๑๓๓	๒๘.๐๐
๖. เวลาเรียนน้อยไป	๑๗	๘	๒๖	๑๖.๓๕	๑๔	๒๒	๓๖	๒๔.๗๓	๒๐	๑๖	๓๖	๓๒.๗๓	๖	๘	๑๔	๒๒.๘๕	๑๑๒	๒๓.๕๗
๗. การเปลี่ยนครูบ่อย ๆ	-	-	-	๐	๑	๒	๓	๒.๐๗	-	-	-	๐	-	-	-	๐	๓	๐.๖๓

นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ ๔๑.๔๗ เห็นว่ายุทธวิธีที่สำคัญที่สุด ในการเรียนวิชาสังคมศึกษา คือ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น รองลงมาคือร้อยละ ๒๘ เนื่องจากขาดอุปกรณ์
 การเรียน ส่วนยุทธวิธีที่เห็นว่ามีน้อยที่สุดคือการเปลี่ยนครูบ่อย ๆ

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของนักเรียน

๑. หลักสูตร

ปัญหาที่สำคัญ หลักสูตรไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เนื้อหาในบทเรียน มากเกินไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรตัดทอนหลักสูตรในแต่ละระดับชั้นให้น้อยลง แต่ให้มีเนื้อหาละเอียดยิ่งขึ้น
๒. ควรจัดทำหลักสูตรสำหรับภาคการศึกษา ๒ โดยเฉพาะ
๓. ควรเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับบทบาทการเมืองระหว่างประเทศ
๔. ควรเพิ่มหลักสูตรเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม เช่นประวัติศาสตร์ของศาสนาอิสลาม ในวิชาศีลธรรม
๕. เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชนชาติอาหรับในหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ต่างประเทศ
๖. ควรเพิ่มชั่วโมงเรียนวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น

๒. แบบเรียน

ปัญหาที่สำคัญ แบบเรียนไม่น่าสนใจ เนื้อหาเข้าใจยาก

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงหนังสือแบบเรียนและเพิ่มเติมเรื่องราวให้ทันสมัยอยู่เสมอ
๒. ควรเขียนบทเรียนให้น่าสนใจและเข้าใจง่าย เนื้อหาควรเรียงลำดับก่อนหลังเพื่อไม่ให้สับสน

๓. เรื่องราวที่เกี่ยวกับสงครามในประวัติศาสตร์ ควรแบ่งหัวข้อเป็นสาเหตุ พฤติกรรม และผล เพื่อให้อ่านเข้าใจง่าย
๔. ควรมีบทสรุปท้ายบทเรียนหนึ่ง ๆ
๕. ควรมีคำถามหรือแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนทุกบท
๖. ควรเพิ่มภาพประกอบในแบบเรียนให้มากขึ้น

๓. วิธีสอนและการใช้อุปกรณ์การสอน

ปัญหาที่สำคัญ วิธีการสอนของครูไม่น่าสนใจ อุปกรณ์การสอนมีน้อย
ขอเสนอแนะ

๑. ครูจะต้องรู้จักโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนให้เห็นคุณค่าและชอบเรียนวิชานี้
๒. ครูควรจะเร้าใจให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นอยากรู้ อยากทดลองความรู้ใหม่ ๆ
๓. ครูควรจะสอนให้นักเรียนรักชาติ และใช้ประชาธิปไตยในทางที่ถูกต้องอย่างมีขอบเขต
๔. ครูควรจะสอนให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาของตนเองได้อย่างถูกต้อง
๕. ในการสอน ครูควรจะอธิบายและยกตัวอย่างเปรียบเทียบเรื่องราวต่าง ๆ ให้เห็นจริง
๖. เมื่อจบการสอนในแต่ละชั่วโมง ครูควร เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
๗. ครูควรพิมพ์เอกสารความรู้ และรายละเอียดเกี่ยวกับบทเรียน แจกเป็นครั้งคราว
๘. ควรปรับปรุงอุปกรณ์การสอนให้มีคุณภาพและปริมาณเพิ่มขึ้น

๘. การสอนบางเรื่อง ควรมีการทดลองและแสดงตัวอย่างให้เห็นจริง
๑๐. ก่อนการสอบปลายปี ควรมีวิทยากรมาบรรยายสรุปบทเรียน และชี้ให้เห็นเรื่องราวที่สำคัญ

๔. กิจกรรม

ปัญหาที่สำคัญ ไม่ค่อยมีการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชา
สังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรจัดตั้งชุมนุมสังคมศึกษาและชุมนุมที่เกี่ยวข้องขึ้นในโรงเรียน
๒. ควรมีการฉายภาพยนตร์ ประกอบการเรียนการสอน
๓. ทางโรงเรียนควรนำนักเรียนไปทัศนศึกษาตามสถานที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ อันเป็นที่ตั้งของสถานที่สำคัญ และศูนย์กลางโบราณสถานและโบราณวัตถุหลายแห่ง
๔. ควรจัดนิทรรศการสังคมศึกษาอย่างน้อยปีละครั้ง
๕. ควรเชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องราวที่น่าสนใจเป็นครั้งคราว
๖. ควรตั้งพิพิธภัณฑ์สังคมศึกษาขึ้นในโรงเรียน
๗. ควรให้มีการรายงานข่าวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษา โดยการนำข่าวมาคิดในห้องเรียนหรือนำเหตุการณ์ประจำวันมารายงานทุกวัน
๘. ครูควรนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การบวช การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า การเวียนเทียน ฯลฯ
๘. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีการอภิปรายเรื่องราวเกี่ยวกับบทเรียนในบางโอกาส

๑๐. ควรสนับสนุนให้นักเรียนนำความรู้รอบตัวมาถาม – ตอบ กันในห้องเรียน
๑๑. จัดการแข่งขันตอบปัญหาความรู้รอบตัวขึ้นภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้

๕. การวัดผล

ปัญหาที่สำคัญ ครูยังใช้วิธีวัดผลโดยอาศัยการท่องจำเป็นหลัก ก่อให้เกิดความสับสนได้ง่าย การให้คะแนนมักไม่ตรงกับความจริง ผู้ที่มีความสามารถในการท่องจำเพียงอย่างเดียวก็อาจจะสอบได้คะแนนดี

ข้อเสนอแนะ

๑. การเรียนสังคมศึกษาควรมีการวัดผลในด้านพฤติกรรมและความสามารถต่าง ๆ ประกอบด้วย
๒. เมื่อจบบทเรียนแต่ละบท ครูควรทำการทดสอบ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้
๓. ข้อสอบวิชาสังคมศึกษาไม่ควร เน้นในด้านความจำเพียงด้านเดียว
๔. ข้อสอบวิชานี้ไม่ควรมีเฉพาะบทเรียนในหนังสือ ควรมีการถามความรู้รอบตัวประกอบด้วย

๖. แหล่งวิทยาการ

ปัญหาที่สำคัญ ขาดแคลนแหล่งวิทยาการ โดยเฉพาะทางบ้านประวัติศาสตร์ห้องสมุดมีหนังสืออ่านไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

๑. ห้องสมุดควรเพิ่มหนังสืออ่านประกอบเกี่ยวกับวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น
๒. ห้องสมุดควรจัดหนังสือพิมพ์รายวันให้นักเรียนอ่านทุกวัน

๓. ควรรวบรวมรูปภาพโบราณสถาน และ สถานที่สำคัญแสดงไว้ในห้องสมุด
๔. ควรตั้งศูนย์สังคัมศึกษาขึ้นในภาคการศึกษา ๒ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการค้นหาความรู้และเป็นศูนย์รวมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนต่าง ๆ ในค่านสังคัมศึกษา เช่น การแข่งขันตอบปัญหา การจัดนิทรรศการ ฯลฯ
๕. ศูนย์พัฒนาภาคการศึกษา ๒ ควรพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับวิชาสังคัมศึกษาส่งมายังครูและนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์
๖. ควรมีหน่วยประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่จากศูนย์พัฒนาภาคการศึกษา ๒ มาฉายภาพยนตร์และบรรยายความรู้ให้นักเรียนฟังอย่างน้อยเดือนละครั้ง

๗. ครู

ปัญหาที่สำคัญ ฆาคครูที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจนักเรียนดี

ขอเสนอแนะ

๑. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของครูวิชาสังคัมศึกษาให้มากขึ้น
๒. ครูไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิสูง แต่ที่สำคัญ คือ ควรมีความรู้ในวิชานี้ดี และอธิบายบทเรียนได้แจ่มแจ้งเข้าใจง่าย
๓. ครูควร เป็นผู้ที่เป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยเฉพาะในด้านศีลธรรม จรรยา
๔. ครูควรมีความเป็นกันเอง เข้าถึงจิตใจของนักเรียนดีพอควร
๕. ครูควรมีจิตใจยุติธรรม มีอารมณ์ขัน และมีเหตุผลดี
๖. ครูควรมีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน
๗. ครูควร จะเตรียมตัวเป็นอย่างดีก่อนการสอนทุกครั้ง

๘. นักเรียน

ปัญหาที่สำคัญ นักเรียนส่วนใหญ่มักจะเบื่อหน่ายการเรียนวิชานี้ ทำให้การเรียนขาดประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

๑. ต้องพยายามสนใจเรียนวิชานี้ให้มากขึ้น
๒. เวลาเรียนต้องมีสมาธิ เมื่อสงสัยบทเรียนตอนใดต้องซักถามครู
๓. ต้องพยายามค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ
๔. พยายามติดตามข่าวสาร และเหตุการณ์ประจำวันที่สำคัญ
๕. หมั่นทบทวนความรู้ในบทเรียนอยู่เสมอ
๖. การเรียนวิชาสังคมศึกษาไม่ควรมุ่งเพื่อให้สอบได้แต่อย่างเดียว ควรมุ่งในการนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์เป็นสำคัญ